(Bu sabah gelen haberler 5 nci sayfamızdadır)

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 13 — No. 4302 | Yazı işleri telefonu: 20203 | PERŞEMBE 30 TEMMUZ 1942 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Ticaret Vekilinin tetkikleri

Hırs ve tamah yolları kapatılacak

Dün İzmirde büyük bir toplantı yapıldı

İzmir tüccarları hükûmete ellerinden gelen her türlü müzahereti yapacaklarını vadettiler

Vekil zeytinyağı vaziyeti üzerinde de görüşmelerde bulundu

İzmir 29 (A.A.) — Ticaret Vekili doktor Behçet Uz, bugün öğleden evvel,, şehrimizdeki tetkiklerine devam ederek incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğinin şarab fabrikasını, zeytinyağı depolarını, yeni yapılmakta olan incir hanını gezmiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Amerikalılara göre

2 inci cephe Ağustosta açılacak!

Müttefikler tarihin kaydetmediği şiddetli taarruz ara başlıyacaklarmış

Polonya Başvekili, ikinci cephe unutulmadı, diyor

Nevyork, 29 (A.A.) — Nevyork Post gazetesi Ağustos ayında müttefiklerin tarihin kaydedeceği en şiddetli taarruzlara başlıyacaklarını yazmaktadır. İngililer ve Amerikalılar birkaç gündenberi ayni zamanda bin tayyare kullanmaktan

(Devamı 5 inci sayfada)

Mısırda devriye faaliyeti oluyor

Kahire 29 A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri tebliği:

Kara hareketleri mutad devriye ve şimal kesiminde bazı topçu faaliyetlerine inhisar etmiştir.

Savaş sahası üstündeki hava faaliyeti kısa ölçüde olmuştur.

Geniş hareket sahalı bomba ve av uçaklarımız Sidi Barrani yakınındaki büyük düşman mavnalarına taarruz etmişler ve bunlardan birini tutuştumuşlardır.

İyoneyn denizinde torpil uçak-

(Devamı 5 inci sayfada)

BUGÜN

Mu'teriz dost

YAZAN

Üstad

Halid Ziya Uşaklıgil

Üstadın bu nefis yazısını bugün 3 üncü sayfamızda bulacaksınız.

Almanlar tarafından zaptedilen bir Sovyet şehrinde düşmüş bir tayyarenin enkazı

Tebliğlere göre doğuda vaziyet

Anudane savaşlar oluyor

Almanlar Maniç ve Sal nehirleri geçidlerini zorladılar

"Birçok noktalarda Sovyet mukavemeti kırıldı,,

Berlin 29 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Aşağı Don cenubunda Alman kuvvetleri kısmen cenuba doğru cephe alan ve anudane mücadele eden düşman kuvvetlerini atmışlar ve kuvvetli hava teşkillerile desteklenmek suretile Maniç ve Sal nehirleri geçidlerini zorlamışlardır.

Kalaç şimal batısında birçok noktalarda Sovyet mukavemeti kırılmış ve düşman çekilmek zorunda kalmıştır. Volga doğusunda Sovyet malzeme, ikmal ve iaşe muvasalalarile demiryol münakaleleri hava taarruzlarile vahim hasara uğratılmıştır.

Alman hava kuvvetleri Don deltasındaki düşman nehir münaka-

(Devamı 5 inci sayfada)

"Ofi,, ye göre

Timeçenko ordusu iki grupa ayrıldı

Stalingrad hem cenubdan, hem batıdan tehdid altında

«Don cenubunda devamlı bir cephe şimdi emrivakı haline gelmiş buunmaktadır»

Stokholm 29 (A.A.) — Ofi: Stalingrad karşısında Kalaç mevkiine kadar bütün Don nehri kıyısı şimdi von Bock ordusunun hakimiyeti altındadır. Köprübaşlarının birçoğu birbirlerine bağlanmış ve Don cenubunda devamlı bir cephe şimdi emri vâkı haline gelmiş bulunmaktadır.

Similiyanskaya köprübaşı üstündeki Alman yarması son 24 saat zarfında hayli genişlemiştir.

Timoçenko ordusu filen birbirinden ayrılmış bulunmakta ve ayrı düşen iki grup artık

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Şark cephesindeki son vaziyeti tahlil edersek üç neticeye varırız

Yazan: Emekli General K. D.

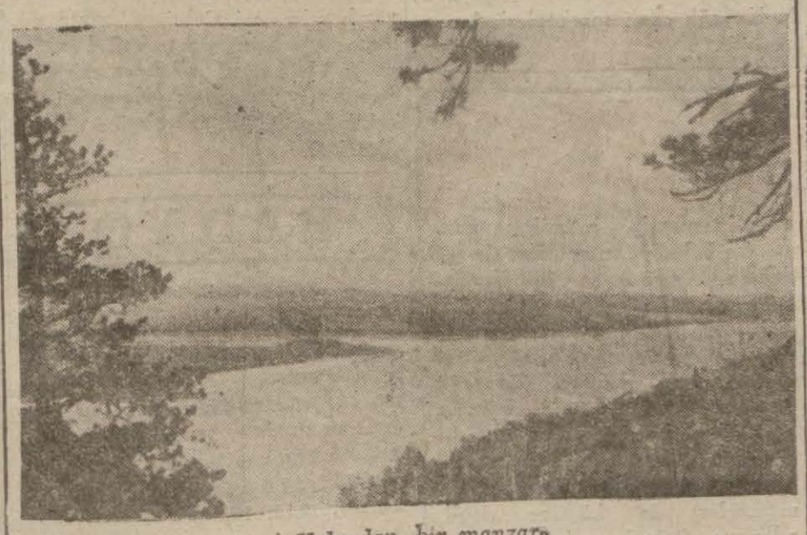

Volgadan bir manzara

29 Temmuz tarihli Alman resmi tebliği aşağı Donun cenubunda Alman kıt'alarının Sovyet kuvvetlerile çetin muharebeler yapmak suretile cenuba doğru hareketlerini temdid ettiklerini, bu kıt'aların Manyç ile Sal nehirleri üzerindeki bazı geçidleri zorlıyarak buralardan da cenuba doğru geçtiklerini, Kallaçın şimal batısında yeniden birçok yerlerde Sovyet kuvvetlerinin mukavemetlerinin kırıldığını ve bunların geri

(Devamı 5 inci sayfada)

İngiliz - Alman hava akınları

Hamburg yeniden bombalandı

Almanlar da İngiltereye hücum ettiler

İngilizler muhtelif akınlarda 35 tayyare kaybettiklerini bildiriyorlar

Londra 29 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin üç gece zarfında Hamburga ikinci akını yaptıkların bildiren İngiltere hava nazırlığı tebliği şöyle demektedir:

Dün gece Hamburg şehri önemli bomba uçaklarından mürekkeb bir teşkil tarafından yeniden taarruza uğramıştır. Hedef üstünde kalın tabakalı birçok bulut bulunmasına rağmen toplu halde uçan teşkillerimiz alçak irtifadan taarruza geçmişlerdir. Büyük yangınlar çıktığı görülmüştür.

(Devamı 5 inci sayfada)

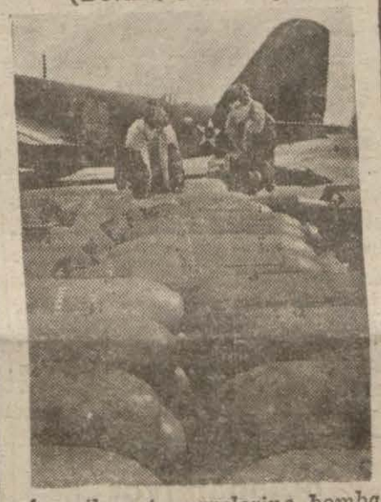

Amerikan tayyarelerine bomba yükleniyor

Hastalara ve kimsesiz çocuklara parasız şeker

Tevziata önümüzdeki günlerde başlanılıyor

Ankara, 29 (Hususî) — Geçimi müsaid olmıyan ailelerin çocuklarile hastalara ve kimsesiz çocuklara parasız olarak dağıtılacak şeker hakkındaki talimatname önümüzdeki günlerde Heyeti Vekilenin tasdikinden geçerek tatbikatına başlanacaktır. Sıhhat Vekilliği bu iş için ayrılmış olan üç buçuk milyon lirayı tamamen almış bulunmaktadır. Bu paradan ihtiyaca göre bir miktarı

(Devamı 5 inci sayfada)

Vilâyetin tebliği

Çiftçinin hühûmete borçlandığı hububat için tayin olunan teslim müddetleri

İstanbul Vilâyetinden: Hububat müstahsillerinin hükûmete borçlanamlar tarafından alım merkezlerine en son teslim tarihleri buğday, çavdar, arpa; mahlût ve yulaf için Seyhan, İçel, Hatay vilâyetlerinde Ağustos ni-

(Devamı 5 inci sayfada)

Piyasada bir anket

Tüccar, bütün malların 15 - 20 güne kadar bollaşacağını söylüyor

Fakat fiatların düşmesi meselesinde fikirlerde ihtilâf var; Bir kısım tacirler İstanbul için ayrı tedbirler istiyorlar

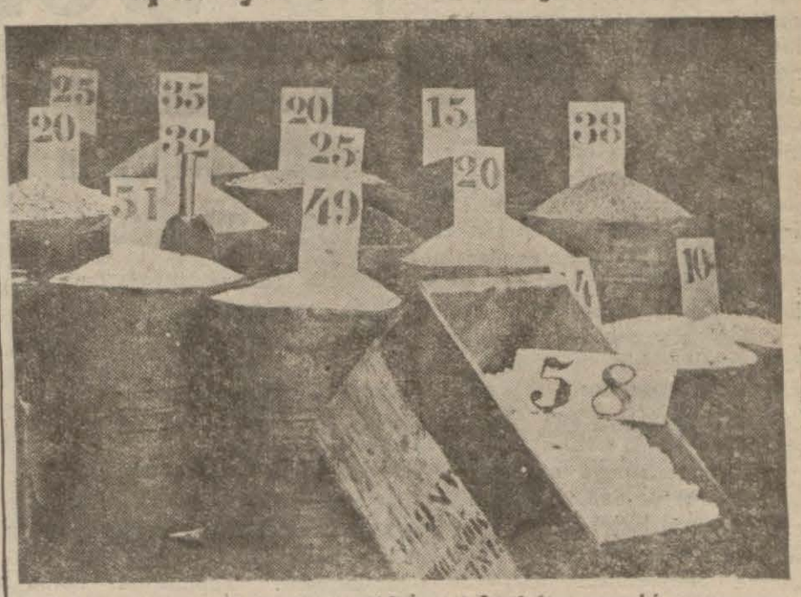

Balıkpazarında bir bakkal dükkânının harbden evveiki manzarası

Saracoğlu hükûmetinin aldığı son kararlar aylardanberi ölü bir halde bulunan ve ancak Kara borsa faaliyetine sahne olan memleket piyasasını birdenbire canlandırdı; halkın da, memurun da, tüccarında yüzü güldü.

(Devamı 4/2 de)

Yurdda bol miktarda patates yetiştirildi

Sıhhat Vekâleti mümkün olduğu kadar patates istihlâk edilmesini bildiriyor

Ankara 29 (Hususî) — Patates sarfiyatı hakkında Sıhhat Vekâleti ilgililere şu tamimi göndermiştir. «Bütün yurtda patates ekimine hükûmetçe verilen ehemmiyet dolayısile Ziraat Vekâleti geniş mikyasta patates ekilmesini temin etmiş bulunmaktadır. Buna göre millî müdafaa ve maarif müessese ve mekteblerince patates alınmıya başlanmış ve diğer gıda maddeleri yerine mümkün olduğu kadar patates kullanılmasına gayret edil-

(Devamı 5 inci sayfada)

Polis okulunun 55 inci devre mezunları dün abideye çelenk koydular

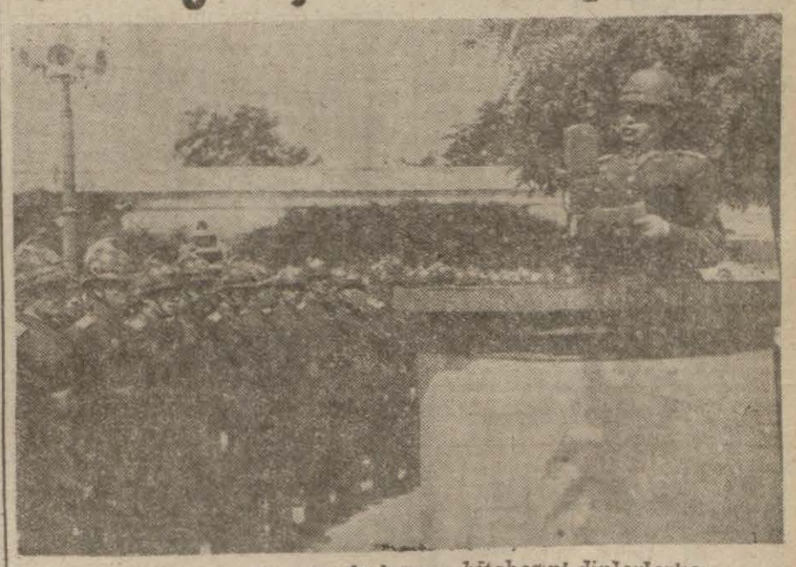

Mezunlar bir arkadaşlarının hitabesini dinlerlerken

Yıldızdaki polis okulunu bu yıl muvaffakiyetle bitiren polislerimiz dün sabah saat 11 de Taksim Cümhuriyet abidesine merasimle çelenk koymuşlardır.

Merasimde İstanbul merkez komutanı General İhsan, Beyoğlu kaymakamı Gafur Soylu, emniyet müdrlüğü erkânı ve mekteb

(Devamı 5 inci sayfada)

Bulmacalarımız

On birinci devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini bugün dördüncü sayfanın birinci yüzünde bulacaksınız.

Hergün

İaşe işlerinde Normal vaziyetin Geri gelmesini Önliyecek iki mania

Ekrem Uşaklıgil

Pirinç tüccarı bana zeytinyağı tüccarını hatırlattı.

Telgraf gene İzmirden geliyor.

Bizim İzmir bilhassa denizden iç memleketin köylük çevresine doğru uzanınca pirincin ne yemesi ile, ne ekmesi ile fazla işgili değildir. Bulguru sever, tercih eder, millî yemek sayar, haklıdır da. Fakat ekmek azalıp, bulgur ortadan kalkıp mesele karın doyurmıya gelince orada olduğu gibi burada da pirince sarıldık.

Pirinç, yetiştirdiğimiz az mahsul arasında en bereketli olanlarından dır. Gazevi ile gelen Mısır pirinci Hamid zamanında memleketin bünyesine saplanan oklardan biriydi. Türk pirinci tedricen hem Mısır pirincinin ayarına yükseldi, hem de fazlasile yeter oldu. Ekmek ve bulgur darlığında istihlâkinin artmış olmasına rağmen gene de yetişecekti. Eğer müstahsilde malını piyasaya arzetmek hevesi eksilmeseydi, üstelik pirinç tüccarı da ortaya çıkmasaydı.

Tüccar piyasada ne kadar pirinç bulduysa topladı, tüccarın malı toplaması, müstahsilin de eksileni tamamlamaktan çekinmesi üzerine fiat yükseldikçe yükseldi, artık tüccar için hayal ve servet kapıları açılmıştır, geçen gün bilen birisi bildiği bir istatistiğe dayanarak anlatıyordu:

Son yıl içinde yalnız İstanbul şehrinde yeniden beliren milyonerlerin sayısı düzüneyi aşmıştır, fakat bunların ve daha büyük ölçüde olanlarının hepsi ayakta kalacaklar mı? Fiatların düşme yoluna girmiye meyletmesi bazılarının karşılarına bir umacı gibi dikildi.

İzmirden gelen telgraf anlatıyor ki:

Bir pirinç tüccarı gidip Ticaret Vekilini bulmuş, pirincin 75 kuruşa düştüğünü, daha ziyade düşmesi halinde yüksek fiatla pirinç satın almış olan tüccarın zarar göreceğini söylemiş, pirinç fiatının düşmesinin önüne geçilmesini istemiş.

Adamın cesaretine hayran oldum. Telgrafta bahsi geçmiyor amma, layik olduğu mukabeleyi görmüş olacağını tahmin ederim.

Hükûmet bu zata:

«Piyasada ne kadar pirinç bulursan, ne fiata bulursan al, birkaç misli kâr edersin, öbür tarafta mahdud ve sabit kazançlı tabaka ne kadar zahmet çekerse çeksin!» mi dedi ki bir yıkılma tehlikesi karşısında hükûmet kapısının eşiğinde imdad çanı çalıyor?

Halkın sırtından, halkın çektiği zahmet pahasına kazanılmış yersiz servetin yıkılması o servetin sahibini göz yaşına boğabilir, fakat onun karşısında halkın yapacağı şehrâyindir.

Pirinç tüccarının bana hatırlattığı zeytinyağı tüccarına gelince:

Vaktile bir defa biraz müphem çizgilerle anlatmıştım. Bu zatı muharebenin ilk yılının ilk aylarında evimin arkasına isabet eden kır kahvesi yolunda gördüm. Mutadı hilâfına açık havada gazete okumak istemedi, hazırlığım var, diyordu, Edremide gidecekti, kısa cümlelerle anlattı, işitmiş ki, zeytinyağının kilosu 40 kuruşa düşmüştür belki daha da düşecektir.

Bu hâdise, görülmemiş bir hâdisedir. Fakat sebebsiz değildir.

Sulh senelerinde zeytinyağını İtalyan vapurları çeker, icabında müstahsile malını muhafaza etmesi için fıçı da verirlermiş.

Şimdi İtalyan vapurları gelmez oldu. Malın muhafaza edilmesi için fıçı yoktur. Müstahsil ya yeni mal istihsal etmekten vazgeçerek zeytinini çürümeye bırakacak, yahud ucuz pahalı satacaktır. Şimdi olan tabiî hâdise de yok. Fakat bu hâdisenin bir tamamlayıcısı olacak.

Yaşlı ve tecrübeli bir Yunan diplomatı dikkat etmiş. Her harbde mutlaka dört beş maddenin kıtlığı görülüyor, zeytinyağı ile sabun bu maddelerin ilk safında gelenlerdendir, zeytinyağı tüccarı da bunu biliyor ve kanidir ki fiat yakında birkaç defa yükselecektir. Binaenaleyh neyi var, neyi yoksa satmış, biraz da ödünç almış, zeytinyağı toplamaya gidiyor.

Gitti, topladı ve kazandı.

İlâve edeyim ki, bu zeytinyağı tüccarı tamamen amatördü. Çektiğimizin bir kısmı da maalesef bunların ellerindendir. Hakiki tüccar gibi amatör tüccar da varını yoğunu mala yatırdı, korku ve endişenin sevki ile birçok evlerde de az çok istifçilik başlayınca piyasada mal azaldı, müstahsilin çekingen davranması neticesinde de darlık görüldü.

Şimdi tabiî tedbirlerle müstahsilden müstehlike doğru bir kanal açılmıştır, daha doğrusu açılmak meylindedir. İtimadın kökleşmesi nisbetinde kanalın kutru da genişleyecektir.

Derdimizin büyüğünün az istih-

(Devamı 4/1 de)

TAKVİM ● Temmuz

Rumi sene 1858 Temmuz 17	30 Perşembe Resmi sene 1942	Arabi sene 1351 Hisar 86

GÜNEŞ B.	GÜNEŞ D.	Receb 16	İMSAK S.	İMSAK D.
5	54		8	51
09	26		7	23

	Öğle B.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
V.	13	20	17	16	20	28	21	19
E.	4	5.	8	46	12	—	1	50

Resimli Makale: ≡ Bir Fransız tahlilcisine göre ≡

Aşkı, verdiği neticelerin ekseriyetine bakarak inceleyecek olursak dostluktan çok fazla olarak şiddetli bir kine benzetebiliriz.

Aşkın en iyisi yarı coşkun, yarı sakin bir denizde yüzdükten sonra ebedî dostluk limanında kendisine bir yer bulanıdır.

Şehir Haberleri

Serbest bırakılan maddelerin yeni fiatları ne olacak?

Evvelisi gün zeytinyağı tacirleri kendi aralarında toplanarak satmakta oldukları mallar için azamî satış fiatı tesbit etmişlerdi. Ticaret Vekâletinin son kararı üzerinde başta hububat olmak üzere daha birçok gıda maddeleri serbest bırakılmıştı. Bu maddelerin fiatlarının ne olacağı tüccarlar arasında görüşülmektedir. Bu maksadla bugün ticaret borsasında bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda borsa meclisi ile birlikte zahire ve hububat birliği idare heyeti de bulunacaktır. Şimdiye kadar teklif edilen fiatlar, bundan evvelki kara borsa fiatlarından düşüktür. Ancak bu fiatlar, fiat tesbitinden evvelki fiatlardan yüksektir. Alâkadarlar bu hususta görüşecekler ve karar vereceklerdir.

Agâh Sırrı Levend'in bugünkü konferansı

Aydın meb'usu, Kayseri ve Niğde havalisi Parti müfettişi, edebiyat tarihçilerimizden Agâh Sırrı Levend bugün saat 18.30 da Eminönü Halkevinde «Divan edebiyatında Türk ve Anadolu, aşk ve kadın» mevzulu ikinci konferansını verecektir.

Kaybolan bir çocuk denizde buundu

Fenerde oturan Şevket isminde birinin 7 yaşındaki oğlu Ceyhan bundan üç gün evvel birdenbire ortadan kaybolmuştur. Ailesi çocuğu her tarafta aramış, fakat bulmak mümkün olmamıştır. Nihayet dün Fener sahillerinde denizde çocuğun cesedi bulunmuştur.

Hâdise derhal adliyeye bildirilmiş, yapılan muayenesinde secedi denizde bulunmakla beraber, çocuğun neden öldüğü tesbit edilememiştir. Cesed morga kaldırılmış, hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

Ticaret Vekilinin bugünlerde şehrimize gelmesi bekleniyor

İaşe teşkilâtının belediyeye devri yarın akşam nihayetleniyor, belediye bu teşkilâttan açıkta kalan memurlardan istifade edecek

Lağvedilen iaşe teşkilâtı ve fiat mürakabe komisyonuna aid işlerin belediyeye devri yarın akşama kadar ikmal olunacaktır.

Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar dün mülga iaşe müdürlüğnde meşgul olmuş, yapılan devir işlerini tetkik etmiştir. Ticaret Vekili doktor Behçet Uz da bugünlerde şehrimize gelecek, tetkiklerde bulunacaktır.

İaşe ve fiat mürakobe işlerinin belediyeye geçmesi üzerine bu vazifelerin İstanbul belediyesinin mevcud teşkilât ve kadrosile ifası mümkün olmadığı için, yardımcı mahiyetinde olmak ve fevkalâde vaziyetin devamına münhasır kalmak üzere memurlar alınması muvafık görülmüştür. Belediyeye tercihan iaşe teşkilâtında çalışmış memurlardan alınacaktır. Belediye yeni vazifelerini asgarî bir kadro ile yapacaktır. Ticaret Vekâleti yeni kadro için lüzumlu tahsisat gönderdikten sonra kadro kat'î şeklini alacaktır. Şimdilik takib, tetkik, tevzi ve encümen isimleri altında dört müdürlük faaliyete geçecektir.

Temizlik amelesi bulunamıyor

Belediye temizlik müdürlüğü kadrosunda amele buhranı baş göstermiştir. Temizlik işleri kadrosu 1276 kişi olduğu halde halen 630 amele bulunmaktadır. Bu suretle kadro noksanı 646 kişidir. Amele olmak için belediyeye müracaat edenlerin bir kısmı günde 400 kuruş ücret istemişlendir. Bu yüzden kadroya amele almak mümkün olamamaktadır.

Bugün suyu kesilecek semtler

Sular idaresi tarafından şebekelerin takviye edilmesi dolayısile Küçükpazar, Yemiş, Zeyrek, Sirkeci; Eminönü; Sultanahmed, Kumkapı semtlerinde sular bugün saat 20 den yarın saat 12 ye kadar kesilecektir. Asfalt olarak yapılması kararlaştırılan Beyazıd ile Sultanahmed arasındaki caddeden geçmekte olan Halkalı suyu da 20 gün müddetle kesilecektir.

Alemdağından 50 bin çeki odun getirtiliyor

Mahrukat ofisi tarafından Alemdağından İstanbula getirtilecek odunların ihalesi dün yapılmıştır. Odunun çekisi 484 kuruş 10 paraya, Mahrukat ofisinin Üsküdar ve Kadıköyündeki depolarına teslim edilecektir. Alemdağından ilk partide 50 bin çekî odun getirilecektir.

Mahrukat ofisi halka perakende odun ve kömür satışlarına önümüzdeki ayın ilk haftasında başlayacaktır. Odun ve mangal kömürünün tevziatında da beyanname usulü esas tutulacaktır.

Beykoz C. H. P. sinin deniz gezintisi

C. H. P. Beykoz Kaza İdare Heyetinden:

1/Ağustos/942 Cumartesi günü ve gecesi için tertib edilen fevkalâde eğlenceli deniz gezintisi ve mehtab alemine aid davetiyelerin tevzine başlanılmıştır.

Davetiyelerle gezintiye aid tafsilât C. H. P. Beykoz ve A. Hisar Nahiye merkezleri ile A. Hisar, Kandıca, Çubuklu Paşabahçesi, Beykoz; A. Kavağk ocak merkezlerinden alınabilir.

Simidçiler imal hazırlığına başladılar

Simitçiler Cemiyeti satışların serbest bırakılmış olduğu buğday istihsal mıntakalarına mübayaa için mümessil göndermiştir. Mübayaa işi birkaç gün içinde tamamlanacak ve şehrimize un sevkiyatı süratle yapılacaktır. İstanbul belediye hududları dahilinde 96 simitci ve börekçi fırını vardır. Unlar gelir gelmez fırınlar faaliyete geçecektir. Simitlerin tanesi beşer kuruştan satılacağı söylenmekedir. Pastacılara lâzımgelen unlar da bu kanal ile temin edilecektir.

Hem eroincilik yapıyor, hem yabancı para kaçırıyormuş!

Emniyet kaçakçılık bürosu memurları dün bir apartıman katında eroin imalciliğine kalkışan bir sabıkalıyı yakalamışlardır.

Suçlu, Galatada Bankalar caddesinde Enguvan sokağında Taptas hanında oturan sabıkalı eroin kaçakçılarından Anastas Vangilidis adında biridir.

Açıkgöz sabıkalının son günlerde bu handa bazı şüpheli hareketlerini tesbit eden zabıta dün burada ani bir araştırma yapmış, içeride eroin imaline mahsus 22 şişe asidle bir takım aletler bulmuştur. Bundan başka Anastasın üzeri aranmış, ceplerinde 200 bin dahmi ile 18 aded ecnebi memleketlere aid tahvilât çıkmıştır.

Hakkında beyaz zehir imalciliğinden takibata başlanan suçlunun bu ecnebi paraları yurda nasıl ve ne şekilde soktuğu araştırılmaktadır.

Dişçilerin kauçuk ihtiyaçları karşılanıyor

Türk Diştabibleri Cemiyetinden:

İstanbulda bulunan meslekdaşlardan kauçuk almıyanların 942 Unvan tezkereleri ile Cağaloğlu Etibba odasındaki Cemiyet merkezine 31/7/942 Cuma günü saat 11 den 12 ye kadar son defa müracaat etmeleri ve (Anadoluda) bulunan meslekdaşların azamî 15/8/942 ye kadar Unvan tezkeresi numarası ile vazıh adres ve Cemiyet kayıd numarasını matbu reçete kağıdına yazarak bir kauçuk tallebnamesi göndermelleri lâzımdır; Kauçuk istihkakları posta ile adreslerine gönderilecektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Biga muhabirimiz, kasaba pazarında geçmiş bir hâdiseden bahsediyor.

Kasaba belediyesi gıda maddelerine ayrı ayrı fiatler koymuş. Bu arada tereyağı fiatını da 140 kuruş olarak tsbit etmiş.

Günlerden bir gün Karanti köyü halkından Hacı Osmanların gelini Ayşe satmak üzere pazara iki çömlek tereyağı getirmiş ve 280 kuruştan satmak istemiş. Fakat alıcılar kendisine belediyenin narhını söylemişler. Kadın vermek istememiş, münakaşa uzamış, işe belediye memurları da müdahale edince Ayşe köpürmüş.. İki çömleği de kaptığı gibi:

— Ben malımın kilosunu 280 den aşağıya veremem!.. Diye bağırarak yere vurmuş. Toprağa ve çömlek kırıntılarına karışan güzelim yağları ayakları altında hiddetle çiğnedikten sonra gitmek istemiş... Bittabi belediye memurları da köyüne değil, adliyeye gitmesine yardım etmişler.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

RADYO

PERŞEMBE. 30/7/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Vücudumuzu çalıştıralım, 7,40: Ajans haberleri, 7,55: Karışık program (Pl.), 8,20: Evin saati, 12,30: Saat ayarı, 12,33: Beraber şarkı ve türküler, 12,45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Çifte fasıl, 19: (Dış politika İsmail), 19,15: Klârinet soloları, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Karışık plâklar, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Suzinak makamından şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21,10: Şarkı ve türküler, 21,30: (Kahramanlar saati), 21,45: Şan konseri, 22,05: Dans müziği (Pl.), 22,30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Sabahtan Sabaha:

İstanbul belediyesi Eski çalışma sistemi İle bugün yüklendiği Ağır işi nasıl Başarabilecek?

Burhan Cahid

İstanbul iaşe ve mürakabe işleri belediyeye verildi. Karar da isabet vardır. Çünkü bugünkü iaşe buhranı ve fiat farkları, ölçüsüz ihtikâr daha ziyade şehirlere inhisar eder. İstanbul Türkiyenin en kalabalık şehridir. Buradaki fiat değişiklikleri ve gıda maddeleri sıkıntısı başka yerlere benzemez. Şehrin hususiyetine göre tedbir almak lâzımdır. Zahire borsası, ticaret odası gibi piyasanın içinden seçilmiş yardımcı kuvvetlerle el ele verince bu karışık işin içinden çıkmak mümkündür.

Mevcud kanunlar ve belediyenin salâhiyetleri de bunu temine yeter. Fakat bundan evvel İstanbul belediyesinin çalışma sistemini değiştirmesi lâzımdır. Saat dokuzda açılıp beşte kapanan bir belediye teşkilâtı asıl hareketi saat beşten sonra başlıyan piyasayı, pazarı mürakabe edemez. Kara borsa denilen gizli piyasanın hareket zamanı ve faaliyet sahası hiç belli değildir. Gözle görülmez, elle tutulmaz. O bir esrar âlemidir. Normal zamanlarda Balık pazarı gibi daracık yerde kendini göstermiyen belediyenin böyle buhranlı zamanlarda el altından işliyen bir pazarda kendini göstermesine imkân mı var?

Bu sütunda birkaç kere yazdığım gibi bizde belediyelerin faaliyeti nafıa, maarif daireleri gibi resmi saatlere inhisar eder. Teşkilât ta böyle kurulmuştur. Çalışma sistemi de böyle kabul edilmiştir. İstanbul ayarındaki Avrupa şehirlerinde gündüz öğleye kadar çöplerin toplanmasına devam edildiği görülmemiştir. Şehrin çöpü geceden kalkar, ağır taşıt işleri geceleri yapılır. Güneşle beraber şehir yalnız şehirlinin hafif işleri için tertemiz hazırlanmış olur. Bizde böyle değildir. Öğleye kadar çöp taşınır. Uzak semtlerin eti, balığı, sebzesi öğleye doğru yerini bulur. Bunun sebebi de anlattığım gibi teşkilâtın diğer devlet daireleri gibi dokuzda işe başlayıp beşte pay dos etmesindendir. Belediye halkla beraber uyur, halkla beraber uyanır. Halbuki medeni şehir belediyesi gece çalışır, gündüz yalnız kontrol vazifesini yapar. Her ne hal ise bugün belediyenin omuzlarına asıl vazifelerinden çok ağır bir mes'uliyet yüklenmiştir. Bu iş ne çöpe, ne şoförlere ceza kesmiye benzemez. Karışıktır, zahmetlidir, ağırdır. Bu İşi başarmak için ilk çare bu çalışma sistemini bırakmak, teşkilâtı ayaklandırmak ve artık masa başı faaliyetine nihayet vermektir. Ticaret Vekili doktor Behçet Uzun çalışma sistemini tatbik etmek, her vasıtadan istifade etmek bir kelime ile geceyi gündüze katmak icab eder.

Sayın Lutfü Kırdar meslekdaşının bu sistemini İstanbul belediyesinin eski ve ağır teşkilâtına tatbik edebilirse muvaffak olur.

Burhan Cahid

Askerlik işleri

Şubeye davet

Fatih askerlik Şubesinden:

Top. Asteğm. Hasan oğlu Ali Ziya (55387).

Top. Asteğm. Mustafa oğlu İbrahim Tütmen (55698) acele şubeye gelmeleri. (55987).

İstanbul borsası

29/7/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin	5.20
New-York	100 Dolar	129.20
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.365
Madrid	100 Peçeta	12.84
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.72
Bir altın lira		29.95
24 ayarlık bir gram külçe altın		393

Esham ve Tahvilât	
Türk borcu Tranş I	23.65
İkramiyeli % 5 938	20.50
% 7 941 Demiryolu I	20.10
Anadolu Demiryolu I ve II	51.—
Anadolu Demiryolu 3	50.—
Anadolu % 60 hisse	30.70
Kayseri ve civarı Elektrik şirketi	27.25
Reji	—.35

Bir müsahabe

Mu'teriz Dost

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Herkesin; sîrasî gelince şuna buna i'tiraz eden bir takım dostları vardır ve bu dostların ıhtarları sayesinde birçok sakat işlerimizi düzeltmiş, bir hayli kusurlarımızı tashih etmiş oluruz. Onlar yanıbaşımızda tetkik nazarlarını bize tevcih ederek doğru ve düzgün bulmadıkları şeylerimize dair fikirlerini söyledikçe biz de kendimizi bir mürakabe altına koymıya lüzum görür, ve eğer fikirlerinin isabetine kanaat hasıl ederlerinin isabetine kanaat hasıl ederlerse hemen kendimizi derler toplar, çarpık ve bozuk taraflarımızı ıslâh ederiz. Bu dostlar adetâ bir nasih, bir mürebbi vazifesini görmüş olurlar. Dua etmelidir ki onlardan mahrum kalmıyalım ve onlara bizi irşad ve ikaz ettikleri için müteşekkir olmakta devam edelim.

Bu dostlardan elbette sizin de vardır. Temenni ederim ki onları kaybetmiyesiniz. Bende de bu dostlardan epeyce vardı, zamanın rüzgârları onların hemen hepsini şuraya buraya dağıttı ve birçoğunu da bir dafa avdet etmek mümkün olmıyan yerlere kadar götürdü. Bugün öyle ihtiyaç zamanları oluyor ki onları boş yere arıyorum. Fakat...

Onların fikdanına mukabil benim başka bir dostum var ki, daha doğrusu var idi ki, yakın zamana kadar beraberdik, hemen hergün, her saat denebilecek bir beraberlikte... Aramızda münasebet, ikimiz de pek genç iken başladı, ikimiz de artık ihtiyar oluncaya kadar devam etti. O i'tiraf etmezdi amma benden iki yaş kadar büyüktü, bunu söylememekle beraber benden büyük olmak sıfatını bir imtiyaz beratı kabilinden kullanmakta da ihmal göstermezdi. Bu dostu diğer dostlardan tefrik etmek için mümeyyiz vasfını kaydedeyim:

Bu dost bir mu'teriz dost idi, amma icab ettikçe, lüzum görüldükçe, müfid olacağına hükmolununca i'tiraz eden bir dost değil; her dakikada üzerimde hiç bir hareketimi, hiç bir sözümü, kıyafetimde, halimde, tavrımda hiç bir hususiyeti dikkatinden kaçırmıyan, hemen itiraz okunu fırlatan bir dost. Onun için bana karşı mu'teriz olmak bir mukannen meslek, haricine çıkılamıyacak bir düstur, mutlaka ifa edilecek bir vazife idi, eğer bunu yapmamak için nefsini zaptedebilse huzuru, rahatı münselib olur; adetâ ıztırab çekerdi. Bu dost müfid mi idi? Bunu iddiaya kalkışacak kadar müsamahaya kuvvet bulamam. Muzır mı idi? Bunu da iddia etmek onun hatırasına karşı bir hıyanet olacağından bundan da kaçınacağım. Yalnız bu dost için musallat demek mümkündür ve her musallat olan şey için duyulduğu gibi onun i'tiraz hücumlarına uğradıkça da sinirlenirdim, sinirlenirdim de.

Onu kırar, incitir miydim? Hayır... İnsan sinirlenince bunun tek bir tedavi çaresi vardır: Gülmek, yahud gülmiye çalışmak. İşte ben de öyle yapar ve sinir buhranını atlatırdım.

Hayatımızın hemen bütün hususiyetlerinde bir yakınlık, bir benzerlik vardı, ve bunun içindir ki o, çatacak, ilişecek noktaları her vesile ile bulmuş olurdu.

Sizin de böyle musallat bir mutezriz dostunuz varsa ve o çattıkça sinirlerinizi bir gülümseme ile yatıştırmak hünerine malik değilseniz acırım size! Hele yazı yazar bir adamsanız, o da yazı yazmağa yeltenen biri ise... Meselâ edebiyata müntesibdir, Télémaque tercemesinden sayfalar ezberindedir. Fransız şairlerini de tanır, Lamartine'in gül manzumesini baştan aşağı inşad eder, bütün Fransa romancılarını bilir, fakat Marcel Proust'a kadar gelmemiştir. Hattâ meselâ siz bir toplantıda bu Fransız muharririnin eserinden bahsedecek olursunuz, o hemen atılır ve isim müşabehetinden aldanarak Marcel Prévost'dan demvurarak söze karışır. Maksadi sizin ağzınızdan lâkırdıyı almaktan ibarettir.

Öyle farzediyorum ki ikiniz de musiki ile ülfet sahibisiniz: Meselâ İtalyanın meşhur Soprano'larından bahis açarsınız. Antelita Galli Surci ismini yâdedersiniz, derhal: «Bırakın, şu karıyı! der; geçenlerde Amerikada onu ıslıkla boğdular...» Siz bu eşsiz muganniyenin yıllardanberi ortada bulunmadığını bilirsiniz amma daha ziyade hücuma uğramamak için Milâno Scala'sının meşhur Soprano'su Arangi Lambardi'nin yeni aldığınız bir disque'inden bahsederek lâfı değiştirmek istersiniz. O sorar: — Ne söylemiş? der. Mecbur olarak cevab verirsiniz: Vedi'nin La fanza del destino büyük operasından iki dua...

O, derhal: — Ben Milânoda Scalla'da O Kadın'ı o operada dinledim; diye başlar ve operanın mevzuunu anlatır. Siz susarsanız, onun anlattığı o operanın mevzu'u değildir. Sizi cerhederek susturmak için hattâ yalan söylemeğe kadar gider.

Bu itiraz, fakat yalnız size itiraz illetinin onu yalana kadar götürdüğüne birçok emsal ile zaten vâkıfsınız. Meselâ seyahatlerinizden bahsedecek olmuşunuzdur, Ren nehri sahillerini anlatmak isterken o sözünüzü keser, «Evet!..» diye başlar Onun Ren üzerinde gezmediğini bilerek «Oraya nasıl geçmiştiniz?» diye yakalamak istersiniz. Cesaretle: «Tunadan!.. diye atar, dilinizin ucuna kadar gelir, «lâkin azizim, Tuna ile Ren arasında henüz cedveller seyrisefaine açılmış değildir!..» demek üzere iken kendinizi toparlar ve susarsınız.

Onun itirazları artık sizi öyle ihata etmiş, bütün müfekkerenizi öyle istilâ etmiştirki bir elbise yaptıracak olursunuz; kumaşını, biçimini seçerken onu düşünürsünüz, «acaba ne der?» diye bir tereddüd geçirirsiniz. Bilirsiniz ki üzerinizde, başınızda, ayağınızda ne varsa onun itirazlarına uğramıştır ve uğrayacaktır. Hele kravatlarınıza, ipek mendillerinize düşmandır; öyle ki bir iki kere onunkilere eş olanları almağa mecbur olmuşsunuzdur.

Yazı yazan bir adamsanız siz bedbaht bir adamsınız. Makaleniz yahud hikâyeniz intişar eder etmez onu en evvel okuyanlardan biri bu mu'teriz dostunuzdur: — Azizim! der, bari bir kere bana okusaydın, öyle şeyler yazmışsın ki...» ve kendisince ilişecek noktalar bulmuştur, bunlar birer birer hatırındadır. sırasile bir dizi şeklinde sayar... Gülümseyerek dinlemekten başka verilecek bir cevab yoktur. Benim bu dostumun bu kabilden bir itirazını ilk yazılarımdan birinde, Mai ve siyahta, Tepebaşında bir Valse çalınırken «kırık dökük» uzaklara kadar gelen nağmeler denilmiş... Bu «Kırık dökük» ta'birini affedilmez bir edebî günah olarak telâkki etmişti, ikide birde bunu tekrar eder, başıma kakardı.

Gene bu dost Yeşilköy bahçemi yaptırırken evin önüne bir manolya diktirdiğimi görerek: — Çıldırdın mı, azizim? Yeşilköyde manolya olur mu? Hiç burada böyle bir şey gördün mü?... Dedi.

Ben de gülerek: — Onun için diktim!. Diyecek oldum. Vaktâ manolya tuttu amma hiçbir zaman Boğaziçinkilere benzeyecek kadar gelişmedi. O benim ilk cevabımı, yıllar geçti, unutmadı, ne zaman bu zavallı ağacın önünden geçse yüzünde bir istikrah manasile bakar ve bana: — Şunu söktür, attır; rica ederim...» demekten vaz geçmezdi.

Onu böyle her vesile bana çatmağa, hiçbir şeyime tahammül edememeğe sevkeden ne idi? Fıtratına aid bir merak mı? Yoksa yalnız bana karşı her vakit isyana müheyya bir duygu mu, bunu hiçbir zaman keşfedemedim. Yalnız bazan dikkat ederdim, bana tevcih olunacak bir itiraz hazırlarken, onun mukaddimesi zihninde filizlenmeğe başlarken, ilk önce gözlerinin istihza ile dolu bir nigâhı gözlerime kadar gelir, sanki onlardan gelecek olan itiraz kabule müsaid bir zemin arar, sonra daha ağzını açmadan, kesik kesik sanki tamamile salıverilmek istenmiyen bir kahkahacıkla gülerdi. Ben

(Devamı 4/2 de)

Sıhhî bahisler

Kan çıbanları

Yazan: Doktor İbrahim Zati Öget

Kan çıbanları...

Bu sırada sık sık tesadüf edilmektedir.

Ekseriyetle (İstafilokok) denilen bir mikrobun kana karışmasile meydana gelir. Vücudun muhtelif yerlerinde görülebilir. Daha ziyade kıllı yerlerimizde çıkar. Çıkarken o noktada acı bir kaşıntı başlar etrafı kızaran bir kırmızı tane belirir, ağrımıya başlar. Şişer. Bu devrede çıkacak olan kan çıbanının büyüklüğüne göre az çok derecei hararet teyükselir, kırgınlık hasıl olur.

Nihayet çıban büyür ucunda cerahat görülür ve açılır, bir müddette böyle gider. Son olarak da öz denilen koyu kıvamda bir cerahat parçası kendini gösterir. Bu özün çıkması biraz müşküldür; fakat nihayet o da çıkar. Kırmızı bir çukurluk açılır. Artık çıban bitmiştir ve iki üç günde yara da kapanır hasta rahat eder. Maalesef ekseriya çıban bir tane ile kalmıyor, biri biterken

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,,nın bulmacası: 12 - (13)

Bunlardan 30 tanesini halledcrek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

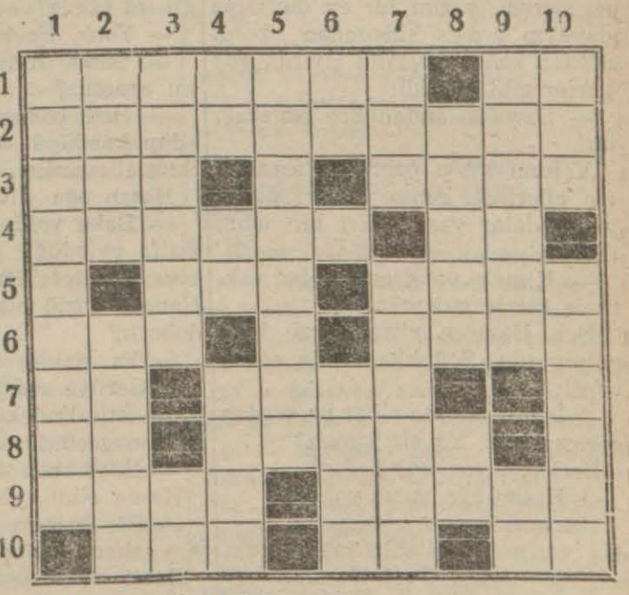

Soldan sağa doğru:

1 — Futbolda bir oyuncunun adı (7), Nida (2).

2 — Amelenin kullandığı (10).

3 — Cisimden başka malik olduğumuz şey (3), Erkek ismi (4).

4 — Oturmak (6), Edat (2).

5 — Fransada bir şehir (3), Denizin kenarı (4).

6 — Ced (3), İzmirde tarihi bir yer (4).

7 — Beraber (2), Açık, vazıh (4).

8 — Mülkiyet eki (2), Kur'anıkerim (5).

9 — Amerikada bir memleket (4), Bir nakil vasıtası (5).

10 — Bir nehir - Avrupada - (3), Olmıyan (farsça) (2), Hububat özü (2).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Şarkı Anadoluda bir yer (9).

2 — Yağmur borusu (4), Düzeltmek, yenilemek (5).

3 — Bir kış sebzesi (6), Bir harfin telâffuzu (2).

4 — Bir hayvan (2), Nota (2), Duadan sonra söylenir (4).

5 — İzmitin meşhur bir suyu (8).

6 — Bayram (2), Sinirler (4).

7 — Bir emir (3), Etrafı (6)

8 — Bilen (5), Nota (2).

9 — Bir kadın ismi (6), İşaret nidası (2).

10 — İstikbal (3), Soğukluğu giderilen (6).

«Son Posta» nın tarihî tefrikası: 8

PATRONA HALİLİN AKIBETİ

— Dedi, «Hasan ağa gelür ise bizi Anastaşın bostanı civarında bulmasını söylen» dedi idi. Andaki bostan kulübesi önünde yere gömülü bir değirmen taşı var imiş.

— Beli, vardır.

— İşte: «Hasan ağa karındaşım o taş yanında bizi bulur!» dedi idi.

Hasan Odabaşı başka bir şey sormadan yatağanını kınına sokarak açık duran bahçe kapısından dışarıya uğradı. Dışarıda hava gene bulutlanıyor, mavi ve şeffaf gece gene zifiri karanlığa dönüyordu. Sokağı alatlaya alatlaya aykırıadı, aşağıda sıra bostanlara inen dar sokak başına geldiği zaman on beş yirmi kişi birdenbire etrafını çevirdiler:

— Davranman yoldaşım.

Hasan Odabaşı şimşek gibi yana sıçradı, sırtını bir ev duvarına dayayıp ardını hücumdan koruduktan sonra palasını sıyırdı, gök gürler gibi gürledi:

— Savulun andan bre asılacaklar!

Yolunu kesip çevresini saranların ellerinde geniş yüzleri parlayan palalar vardı. Biri bir adım ilerledi

— Kimsiz ve gecenin bu vaktinde kande gidersüz?

Deli Hasanın yüreği hızlı hızlı çarpıyordu. Soğukkanlılıkla cevab verdi:

— İşimiz olmasa elbet bu aradan geçmez idik. Ya siz kimsiz?

İlerliyen yeniçeri bağırdı:

— Hasan ağa mısız yoksa?

Hasanın cevab vermesine meydan vermeden silâhlığından çakmağını çıkarıp Deli Hasanın yüzüne karşı birbiri ardı sıra çaktı. sacılan kıvılcımlar Odabaşının yüzünü aydınlatıp karartınca, alargada duranlar bir ağızdan:

— Hay bre baltayı taşa çalacak idik. Hasan ağanın tâ kendüsüdür!

Diye haykırdılar, silâhlarını indirip ağanın yanına yanaştılar; hepsi de Deli Hasanı iyiden iyiye teşhis etmişlerdi. Başlarındaki zabite sokularak on yedinci bölük o-

— Kusura bakman ağa yoldaş. Halil çorbacıyı arar idik, sehveyleyüp cenabınız üzerine varmışız!

Deli Hasan bilmemezlikten geldi:

— Kangi Halil şorbacıdan bahse dersüz arslanım?

— On yedilü çorbacısı Halil pehlivandan.

— Ya, Halil pehlivana ne olmuş? Baka, «kati» yiğit âdem idi

— Beli, öyle idi. Sabık Hüdavendigâr Ahmed Han taraflusu imiş sultanım.

Deli Hasan büsbütün yapmacık bir hayret gösterdi:

— Yaa... Anın içün mü ararsız?

— Şunda bir hanecikte gizlü olduğu söylenür idi. Yoldaşlar varup bastılar, boşa gitti.

— Ya, siz basanlar arasında değil mi idiniz?

— Yook. Üç kola ayrılmış idik.

— Şimdi Halili bu taraflarda mı ararsuz?

— Beli, bostanlar tarafına firar edüp kendüyü «nihan» eylemesi ihtimali vardır.

Hasan ağa yüksek sesle güldü:

— Baka yoldaşım, savab olan ihtifa eylediği söylenen hanecik civarını «tefahhus» eylemektedir. Hanede gizlü olan sokaklarda mı dolaşur?

— Ya, neyleyelim dersüz?

— Gerüye avdet eylen yoldaşım. Hane ittisalindeki çatı ve bacaları gözden geçürdünüz mü?

— Yook sultanım.

Hasan elini kaldırdı:

— Bre koman, çatı baca demeyüp taharri eylen!

Zabit ve maiyetindeki neferler koşa koşa uzaklaştılar.

Deli Hasan ardlarından ayak seslerini uzun uzadıya dinledikten sonra bıyık altından gülümsedi, köşeyi dolanıp sıra bostanlar önüne uzanan çamurlu yola düştü.

Halime bacının söylediği «Anastas»ın bostanı ileride üçüncü bostandı. Karanlıkta yol üstündeki küçük su birikintisi çukurlarına bata çıka ilerlemeğe başladı.

yakayı ele vermemiş ise, şimdilik «paçayı» kurtarmış sayılabilirdi. Değirmen taşına üç beş adım yaklaştığı zaman durup etrafını ses-ledi: «Çıt» yoktu. Yüreğini bir endişe alevi dalamağa başlamıştı. «Yoksa, başka bir kol Halil pehlivanı yakalayup götürdü mü» diye düşünüyodu. Bostan kulübesi önünden hafif bir seslenme işitti. Bu ses: «Siz misiz Hasan ağa yoldaşım?» diyordu. Deli Hasan ses gelen tarafa doğru bir iki adım atarak yavaşça vurdu:

— Karındaşım Halil ağa, siz misiz?

O anda karşısına bir karaltı sıçradı:

— Beli, bizüz. Az daha postu zagarlara kaptıracak idik yoldaşım. Karındaşım Ali ağayı bulabildiniz mi?

Hasan odabası başını salladı:

— Bulduk. Elem çekmen.

Halil pehlivan iki elile arkadaşının ellerini sıkı sıkıya yakaladı:

— Ya. kendüsüne sorup sual edenler olmamış mı?

— Karındaşınız olduğunu dahi hatıra getüren olmamış!

— Ya. masumcuklarına keder erismemiş mi?

— Yok cümlesi sıhhat ve afiyettedir.

Halil pehlivan karanlıkta ellerini havava açıp gözlerini gökyüzüne dikti:

— Elhamdülillâh.. yoldaşım.

Usul usul ilerlemeğe basladılar. İkisi de nereye ve ne tarafa gideceklerini bilmiyorlardı. Halil pehlivan durumsuyarak yavaşça sordu:

— Karındaşım Alinin konağına mı giderüz?

Deli Hasan menfi cevab verdi:

— Yok yoldaşım, orası muhataraludur.

— Ya, nereye öyle ise?

— Ali ağa Kocamustafapaşadaki esircinin konağını sağlık vermiş idi.

Halil pehlivan sevinçle kendini tutamıyarak bağırdı.

(Arkası var)

«Son Posta» nın edebî romanı: 63

Erkeği kadın Yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Gönül lâfa karışıyor:

— Herhalde, konserin yorgunluğudur efendim!

Ben:

— İhtimal!

Diye cevab verirken, ablamın sorduğu bir suale kulak kabartıyorum:

— Kocan neye gelmedi Semahat?

Misafir odasına girmiştik. Köşedeki koltuğu pencerenin önüne çekerek oturdu.

— Birdenbire işi çıktı. Öğleden sonra gelebilecek!

Ablam yarım ağız bir:

— Vah vah vah dedi. Oldu mu ya, üzüldüm işte buna...

Benim için böyle birdenbire çıkan bu işe «Allah razı olsun!» dememek kabil mi? Kocasının mevcudiyeti bana ıztırab verecekti. Sıkılacak, üzülecektim. Bu suretle, bir aralık onunla başbaşa kalmak, biraz konuşmak imkânını da elde etmiş oluyordum.

Semahat, pencereden dişarısını uzun uzun seyrettikten sonra içini çekti:

— Bugün neden bilmem Meserret, burada tekrar maziyi yaşıyorum. Hiç bir zaman böyle olmamıştım. Neden acaba? Vedad burada bulunduğu için mi? Köyü, seni, Vedadı görünce o güzel günler canlandı gözümde.. Ne mes'ud zamanlarmış değil mi Meserret?

Gayri ihtiyari üçümüzün gözleri birbirini buldu. Evvelâ Semahat, sonra ablam bana baktı. ben maziye hasret çeken gönlümün kadınına en içli sevgiyi gözlerimle naklettim. Bu sır üçümüzce de malûmdu. Belki Semahat, mazi ile aşkımızı kastetmemişti. O hiç bir şeyin başlamadığı, yahud pek çok şeylerin filizlendiği, tasasız, çılgın, neş'eli günleri anlatmak istiyordu. Fakat, bu tahassürden bana, sevgimize ve nihayet ıztırabımıza intikal etmemek kabil mi?

Onun gibi, ablamda mes'ud sayılmazdı, yaşlandığı için değil, ribdi. Semahatin bu maziyi hortlatma teşebbüsüne bütün kalbile iştirak etti. Mahzun mahzun başını sallıyordu.

— Hakkın var Semahat!. Bilhassa ben, bu köşke tekrar taşındığımızdanberi mütemadiyen o günleri sayıklayorum. Zaman ne kadar çabuk geçiyor ve biz ne kadar çabuk ihtiyarlıyoruz. Vedadla kavgalarınız bugün gibi hatırımda.. Ah Allahım sizin elinizden neler çekmezdim. Ha şimdi kapışacaklar, şimdi bir kavga çıkacak diye, çarpıntılar içinde kalırdım.. İkiniz de az değildiniz.

Başımı önüme eğdim. Evet, niçin hep birden tatlı sandığımız o acı günlere rücu etmek istiyoruz? Maziden elimizde kalan bir yığın ıztırabdan başka ne ki?.

Gönül bu konuşmamızdan hiç bir şey anlamamış olmalı ki, lâfa karışarak mevzuu değiştirtmeğe çalıştı:

— İkinci konseriniz ne zaman?

Gönülün müdahalesi hoşuma gitti. Lâf seyrini değiştirebilecek.. Ben bunları onunla yalnız konuşmak istiyorum.

— Hiç bir kararım yok.. Bu defaki bir emri vakî oldu.

Tamamile annesinin modeli olan manalı, cazib yüzünde üzüntülü mimikler belirmişti:

— Ne fena.. Demek artık konser vermiyeceksiniz, niçin? İnsan bu kadar alkışlanır, sükse yapar da bundan istifade etmez mi?

Semahat lâfa karıştı:

— Hakikaten Vedad o akşam bir harika idin.

Gözlerinin içine baktım. O bu bakışın «senin sayende, senin teşvikinle..» mânasını taşıdığını anlamıştı. Fakat yalnız gözle değil, sözle de bunı ifade etmek istedim:

— Bunda senin rolünü inkâr edemem. Bendeki bu musiki istidadını ilk keşfeden, yolumu çizen sensin!

Gözleri donuklaşmış, yüzü mağmumlaşmıştı. Başını pencereden

— Bu kadarcık hizmetimle olsun gurur duyuyorum.

Masum çocuk., Gönül, ne yaptığının, annesini ve beni nasıl yaraladığının farkında olmıyarak, belki de beni öğmek fırsatını yakalamış olmanın verdiği bir cesaretle neş'e içinde konuşuyordu:

— Annem sizi öyle medhederdi ki efendim. Adetâ kulaklarım sizin isminizle dolmuştu. Radyoda eserlerinizi dinlediğimiz zamanlar, annem uzun uzun sizden bahsederdi. Lâkin sizi görünce çok şaşırdım. Annem bana sizi anlatırken, gözümün önünde neş'eli yaramaz bir genç adam tipi canlanırdı, halbuki sizi görünce..

Gülerek başımı salladım:

— Sukutu hayale uğradınız. Karşınıza ak saçlı düşük omuzlu bir ihtiyar çıktı değil mi?

Utandı, kekeledi, kanaatimi tashih için çırpınıyordu:

— Hayır, vallahi değil, hayır.. Elbette, annemle komşuluk ettiğiniz zaman gençtiniz, bakınız kaç sene geçmiş.. Şüphesiz yaşlanacaktınız. Amma ihtiyar değilsiniz.. Bilâkis... Ben şunu demek istedim, annem daha çok sizi o zamanki hüviyetinizle bana tanıtıyordu.

Semahat dudaklarını dişliyor, kızının bu ifşaatından sıkıldığı anlaşılıyordu.

Onu kurtarmak, genç kızın ikimizi de müşkül vaziyete düşürecek daha mühim gevezeliklerinin önüne geçmek için:

— Annenizin bana çok emeği vardır, dedim. Bakınız, köşkleriniz yanyana.. Daima beraberdik. İlk zamanlar birbirimizin bıaman düşmanı idik amma, evvelâ mütareke yaptık, sonra sulh oldu; nihayet ebedî dostluk paktı imzaladık. Eğer bir gün anneniz, piyano başında beni mahcub etmemiş olsaydı geçen akşamki konseri dinlememiş olacaktınız.

Genç kız heyecanla yerinden fırlamıştı.

HİKAYE

Yemişlerin dili

Yazanlar: Max ve Alex Fischer — **Çeviren: Halit Fahri Ozansoy**

I

İşte zengin Perulu Mösyö Juan-Jose-Olivaro'nun Zozotte Parisette'in sol elini taleb edeli on gün oluyor. Anlaşılan Zozotte Parisette şimdiye kadar ona hiç aldırış etmemiştir.

Folies Parisiennes'in genç ve güzel aktrisinin her işine bakan hizmetçisi, Mélanie 'sminde dişsiz ve iri memeli ihtiyar bir kadındır. İşte on gün evvel bu Mélanie bir bardak su mukabilinde Mösyö Juan-José Olivaro'dan bir Louis altını bahşiş almıştı. Bu mösyöden bayanının âşıkı olduğu takdirde daha ne istifadeler temin edeceğini hesabluyordu. Halbuki işlerin henüz bozuk gitmesinden son derece müteessirdi.

O sabah, saat on bire gelmişti. Zozotte Parisette zili çaldı.

Mélanie:

— Rica ederim, gidin şu yemek salonuna, dedi... Hani yemiş sepeti yok mu, evvelsi gün köyden bana yolladıkları sepet... İşte o sepetten altı elma seçin, altı güzel elma... Bunları bir paket yapın ve işinizden vakit bulunca, bunu, benim tarafımdan Polace-Hôtel'e, Mösyö Olivaro'ya götürün.

Zozotte'un Perulu'ya karşı birdenbire zarif görünmek arzusunu izhar eden bu emri, bu beklenmedik emri - söylemeğe lüum var mı? - Mélanie'yi hakikaten memnun etti.

— Şimdi, matmazel, şimdi; diye acele etti. Hemen paketi yapar, fırlarım.

II

Bir paket yapmak, Mélaine için, ekseriya; sonsuz şikâyetler çıkarmağa sebeb teşkil eder.

— Of, aman allah, ev değil; kümes! İnsana tam lâzım olduğu zaman bir kâğıd parçası bulunmaz.

Yahud:

— Of aman allah, ne kulübe! İnsan aradığı zaman şu kadarcık sicim bulamayor.

Hey gidi harika! Palace'a gitmek emrini aldığından on dakika bile geçmeden, Mélaine, altın renginde zarif bir iplikle sarıp sarmaladığı büyük beyaz bir kâğıdın içine, yemek salonundaki sepette bulunan elmaların en güzellerinden altısını koymuş ve bu işi bitirmişti.

Bir lâhza sonra, kaba tahta kundurularını ayakkabıları ile değiştirerek, mutfağın eşiğini aşmış, yola koyulmak üzere idi. Birdenbire, kapının önünde hareketsiz durdu.

«Şüphesiz - diye düşündü - Mösyö Olivaro gibi bu kadar çok parası olan br adama bir hediye verildiği zaman yalnız bundaki maksad düşünülür, hediyenin değeri ne olursa olsun ehemmiyeti yoktur. Maamafih, altı elma göttürmek te biraz fazla hasisçe görünmez mi? Mademki matmazel onun tarafından gözetilmeğe karar verdi, o halde ona daha fazla elma göttürmemi bana söyliyebilirdi!...»

Uzun bir müddet tereddüd ediyor göründü. Nihayet, kat'i bir kararla, tekrar yemek salonuna dönerek elma sepetinin önünde diz çötü.

«Evet, hiç şüphe yok, paketin içine daha yarım düzüne kadar elma ilâve etmeliyim... Hattâ, ihtimal bir düzüne ilâve etsem daha iyi olur...»

III

Mélanie, o akşam, saat dokuza doğru; bayanı *Folies*'ye gidip te kendisi yalnız kalınca, salondaki koltuklardan birine rahat rahat yerleşmişti. Derken, küçük bir postacı Zozotte'un namına bir telgraf getirdi.

Mélanie, velev bir defa için, bir mektubu daha evvel okumadan bayanına götürürse, kendisini kendi nazarında ebediyen şerefsiz bırakmaktan korkardı. Bunun için, zarfı, kaynayan bir tencerenin buğusuna tutarak açtı. İçinden küçük bir mektub çıkararak, içinde ne yazılı olduğunu bir an evvel anlamağa can attı.

«Sevgili güzel matmazel, size hissettiğim hüznü bilmem ki nasıl anlatayım?...

Uzun müddet büyük bir saadetin gelmesini bekliyen ve nihayet bu büyük saadetin kendisine göründüğü gün, ansızın, bundan hiç istifade edemiyeceğini anlayan bir adamın hüznünü nasıl anlatayım?

«Siz bana kaç defa söyledinizdi:

«Sizinle birlikte elma yemeğe razı olacağım gün, ayda bana ne kadar maaş tahsis etmeniz arzusunda olduğumu anlatmak için size tam tamına o kadar elma yallayacağım. Siz de, o andan itibaren, her ayın ilk günü bana o kadar binlik banknot ödeyeceksiniz.

«İşte ben de, bana göndereceğiniz elmaların sayısı kaç tane olursa olsun, arzunuzu tatmin için kendimi kâfi derecede zengin sanıyordum. Bu sebebden size, her zaman şu cevabı vermiştim:

— Pekâlâ, muvafık!

Heyhat, heyhat ki, şimdi aldanmış olduğumu ıztırabla anlıyorum! Siz benden ayda yirmi dört elma taleb ediyorsunuz, bu da senede iki yüz seksen bin frank eder. Halbuki ben zavallının senede topu topu doksan bin frank gelirim var.

Şimdi ne yapmalı? Buna ne çare bulmalı?

«Siz bu mektubumu aldığınız esnada, sevgili güzel matmazel, ben, mahzun mahzun, Peru yolunu, uzak vatanımın yolunu tutmuş bulunacağım. Çünkü artık beni Pariste tutacak hiçbir kuvvet kalmamıştır. Çok mahzun âşıkınız

«Juan-José-Olivaro»

Halid Fahri Ozansoy

Herğün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

sal ve az istihlâk olduğunu söylemiştim, bu esaslı derdin hallî istikbalin işidir, bugün için mühim olan nokta az istihsalin az istihlâk sayesinde ihtiyacımıza yettiği, biraz da arttığıdır. Normal tedbirlerle normal vaziyetin geri gelmek üzere olması münasebetile üzerinde durduğumuz bu yeterlik ancak iki manianın araya girmesi ile bozulabilir:

Bunlardan birincisi hakikî veya amatör tüccarın, bugün telâş veya ziyan ettikten sonra yarın fiatların düşmesi üzerine tekrar stokculuğa kalkmaları, ikincisi de hususî şahısların gene istifciliğe teşebbüs etmeleridir.

Hususî şahısların istifciliğe kalkışmalarının önüne geçmek için bunların akıl selimlerine müracaat etmekten gayri bir çare bulunup bulunamayacağını bilmiyorum, belki büyük şehirlerde büyük kooperatifler teşkil ederek bu kooperatifleri daima itimad verici bir dolulukta ve ucuzlukta bulundurmak gibi bazı tedbirler bulunabilir. Bunun biraz güç ve çapraşık olmasına mukabil hakiki veya amatör tüccarı stokculuk yapmaktan menetmek daha kolay olsa gerektir. Bir aralık hükûmetin tüccarı gümrükte bulunan mallarını çekmeye ve piyasaya çıkarmaya icbar etmiş olduğunu hatırlıyorum, buna benzer bir tedbir yiyecek maddesi ile uğraşan tüccarlar hakkında da belki tatbik edilebilir, zira bu gibi mallar ya büyük şehirlerin buzhanelerinde, yahud da sayısı pek mahdud olan ardiyelerinde saklanır, hususî depoların yerleri ise bellidir, belli olmasa bile semt birlikleri vasıtasile kolaylıkla bulunabilir. Acaba yiyecek maddelerinin buzhanelerde, hususî veya umumî depolarda uzun müddet saklanmayarak piyasaya dökülmesi mecburiyetini koyamaz mıyız? İki sene evvel kilosunu 50 kuruşa satmamak için bilmem ne kadar teneke peynirin aylarca müddet buzhanede bırakılmış, bilâhare 50 yerine 100 kuruşa satılmış olduğuna dair doğru yanlış bir hikâye işitmiş olduğumu da hatırlıyorum.

Ekrem Uşaklıgil

Bulmacalarımız

11 inci devre bulmacaların doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Kalemile birlikte birer not defteri kazananlar

1 — Kütahya: Ask. Post. No. 9203 Park. (Bu okuyucumuz ismini bildirmelidir.)

2 — Göleük: Ask. Dz. fabrikası tesviyeci No. 6085 Mehmed Şefik Gürs.

3 — İzmit: Demiryolu caddesi No. 202 Şahap Sunay.

4 — Ankara: Yenişehir Demirtepe Fevzi Çakmak sokak No. 16 Günay Aktuğ.

5 — İzmit Kandıra manifaturacı Hüsnü oğlu Asım Evin.

6 — Kırıkkale As. San. okulu Necati Berker.

7 — Keskin sıtma mücadele sıhhat memuru Ali Yılmaz.

8 — İzmit sellüloz sanayii müessesesinde zat işleri memuru Naim Gülmez.

9 — İzmit Taşçılarbaşı No 92 Fıçıcı Hasan oğlu Ahmed Çaman.

10 — Havza: Vilâyet jandarma alay K. muavini binbaşı Ali Rıza Alper.

11 — Ankara: Yenişehir Kızılırmak cadesi Geçid sokak No. 6 Özcan Aker.

12 — Keskin: Nüfus memuru oğlu Ferhan Candan.

13 — Çorlu askeri posta 1040 Lûtfi Duruer.

14 — Eskişehir: Tayyare fabrikası meydan inzibat âmiri No. 710 Enver Şenler.

15 — Afyon askeri mıntaka yedinci şube müdürü albay Haşim oğlu Tunçay Ergun.

16 — Çanakkale: İsmetpaşa mahallesi eski Havra sokak No. 36 Yb. Haydar Tunahoğlu.

17 — Üsküdar 20 inci ilkokul talebesinden Oytun Alperen.

18 — Tıb Fakültesinden 3450 numaralı Azmi Çorumlu.

19 — İstanbul lisesi talebesinden 218 Semih Öztürk.

20 — Kadırga Kaburga sokak No. 29 Saffet Erer.

21 — Beşiktaş Selâmlık sokak No. 4/1 Aydın Akmcı oğlu.

22 — Üsküdar postahane karşısında Açıktürle yokuşu No. 8 Arif İpteş.

23 — Adli Tıb işlerinde Vedad Gyman.

24 — Sarıyer: Yeşilova Halim Gülsevil.

Birer tıraş makinesi kazananlar

25 — Tıb Fakültesinden 4012 Abdullah Çamay.

26 — Yüksek Ticaret mektebi 73 Ömer Yalnızoğlu.

27 — Unkapanı Yenihayat sokak No 12 Ahmed Can.

28 — Ortaköy Aydınlık sokak No. 3 Arif Kıvanç.

29 — Kumkapı Küçük Ayasofya Memlepaşa sokak No. 17 Sabahattin Alpar.

30 — Anadoluhisarı sırtüstü Pazar yokuşu No. 11 S. Yabır.

31 — Kadıköy: Yeldeğirmeni Uzun hafız sokak No. 69 Vedad Mat.

32 — Beylerbeyi: Müllekaid Niyazi Aksoy.

33 — Ankara kooperatif arkası Y... sokak No. 10 Afyon Ap kat 1 Tu... Babaç.

34 — Eskişehir Odunpazarı Yıldırım caddesi No. 10/A Celâl Oyman.

35 — Isparta: Dr. Şevket Tonguç oğlu Yalçın Tonguç.

36 — Millî Müdafaa Vekâleti Hav Müsteşarlığı 3 üncü şube yüzbaşı Zihni Göktan.

Birer albüm kazananlar

37 — İzmit: Askeri posta 4925 Bevket Topçu.

38 — Adapazarı: Uzunçarşı No. 2... Işık elektrik evi Bürhan Balur.

39 — Babaeski: Pancar fen memuru oğlu A. Tunç.

40 — Bahkesir: Asaviç mahallesi Yıldırım sokak No. 22 N. Şekip.

41 — Kütahya: Askeri posta No. 920... teğmen Muzaffer İnal.

42 — Çatalca: Ferhadpaşa mahallesi Hamam sokak No. 49 Ferdi Aslaner.

43 — Ankara - Cebeci: Sakarya mahallesi Yaratık sokak No. 2 N. Tonguç.

44 — Yalova: Bursa caddesi No. 75 Mustafa Güler.

45 — Ankara: M. T. A. Enstitüsü M. A. grupunda Sami Acun.

46 — Alpullu: Şeker fabrikası kolunu evleri No. 226 Aykan Uğural.

47 — İzmit: Kemalpaşa mahallesi Gazibarba yokuşu No. 4 Fethi Gönenç.

(Arkası var)

Memleket haberleri

Adanada

Muhtaç çocuklara şeker dağıtılıyor, içme suyu muvakkat tesisatı işi devam ediyor

Adana (Hususî) — Muhtaç çocuklara ayda 500 gram şeker tevzi edileceği malûmdur. Bu hususta aldığımız malûmata göre, muhtaç çocuklara şeker tevzine aid talimat belediyemize gelmiştir. Bu talimata göre, 30 liraya kadar aylık geliri olan aileler fakir sayılacak ve bunların çocuklarından beş yaşına kadar olanları belediyece mahalle mümessilleri vasıtasile tesbit ettirilerek şeker tevziatına başlanacaktır.

Çocuk adedi üçten fazla olan ve aylık geliri 40 liraya kadar bulunan aileler de bu tevziattan istifade edeceklerdir. Şeker miktarı her çocuk için dört aylık birden olarak dağıtılacaktır.

Mahalle müemssilleri tarafından tesbit edilecek olan çocukların aileleri belediye hududu dahilinde ikamet eder olacaklardır:

İçme suyu tesisatı

Şehire içme suyu temini için muvakkat tesisat yapılmıya başlandığını evvelce yazmıştık. Bu hususta aldığımız malûmata göre muvakkat tesisat işi devam etmektedir. Ağustos nihayetine kadar şehre su verilmesine azamî gayret sarfediliyor.

———o———

Aksekide dokuma tezgâhları faaliyette

Akseki (Hususî) — Akseki kazası halkına bir yardım olmak üzere İktısad Vekâleti tarafından beş yüz aded dokuma tezgâhı gönderilmiştir. Bunlar faaliyete konularak bir senedenberi bilhassa kaput ve diğer renkli mallar imal edilmektedir. İşçilerinin kısmıâzamı kadın olan Akseki dokumacıları kooperatif şirketi Aksekide imal ettikleri kaput vesairey Ankara, İzmir, Manisa; Konya ve Antalya vilâyetlerile kazalarına sevketmekte, bu suretle ihtiyaçları kısmen temin edilmektedir. Akseki kadınları geceli gündüzlü çalışmaktadır.

Bigada

Her şey kilo ile satılıyor, kayısı çok bol, buna mukabil et güçlükle bulunuyor

Biga (Hususî) — Burada şimdiye kadar -domatezden maada- bütün sebzeler tane ile satılır, halk bunları alırken bunları beğendiğini seçer ve nark konmadığı için de pazarlık suretile istediği kadar tedarik ederdi.

Bu sene belediyece -salâtalıktan maadasına- nark konmuş ve hepsinin kilo ile satılması tensib edilmiştir. Karvunun kilosu yedi buçuğa ve patlıcanın kilosu da 20 kuruşa satılmaktadır.

Kayısı bolluğu

Burada kayısı yetiştirmek için bağcılar arasında uyanan merak günden güne artmakta ve her sene mahsul da çoğalmaktadır. Bu sene bu güzel meyva, eşrimiz bahçelerinde mebzulen yetişmiş, kilosu otuz kuruşa kadar inmiştir.

Et buhranı

Şu aralık şehrimiz kasablarında et bulunamamaktadır. Haftada bir kaç hayvan kesilmekte kilosu 130 kuruşa bin müşkülâtla bir kilo et alınabilmektedir. İyice tavuklar da 150 ye çıkmıştır. Etsizlik yüzünden bütün lokanta ve aşçı dükkânlarında ekseriya zeytinyağlı yemekler bulunmaktadır.

Köylü hububat fiatlarından çok memnun

Buranın müstahsil köylüleri, hububat fiatlarının artmasından çok memnun kalmıştır. Toprak mahsulleri ofisi tarafından köylüden 20 kuruşa alınan buğday fabrikaya 24 kuruşa verilmekte ve yeni mahsulden yapılan ekmekler de halka kartne ile on altı buçuğa satılmaktadır.

———o———

Trabzon emniyet müdürlüğü

Samsun (Hususî) — Dört yıldanberi vilâyetimiz emniyet müdürlüğü vazifesini ifa etmekte iken bu defa Trabzon vilâyeti emniyet müdürlüğüne naklen tayin edilen Tevfik Arıcan dostları ve zabıta erkânı tarafından uğurlanarak mahallî memuriyetine hareket etmiştir.

Sıhhî bahisler

(Baştarafı 3/1 de)

diğeri çıkıyor. Böylece vücudun muhtelif nahiyeleri üstüste çıkan çıbanlarla dolar ve hastayı da çok rahatsız eder. Gerek ıztırabından ve gerekse hararetin devamından hasta zayıflar.

Bazan böyle kan çıbanları yan yana üç dört tane çıkar ve adetâ bir leşirler. İşte o zaman buna şirpence derler. Vaziyet böyle bir şekil alırsa hayatî tehlike bile başgösterir. Gerçe şimdi şirpençeden eskisi kadar korkulmayor, fakat iyi tedavi edilmiyen bir şirpençe mevzii kangren yapar ve kanı zehiriyerek ölüm husule getirebilir.

Kan çıbanlarının tedavisi iki kısma ayrılıyor birisi mevzii tedavi, diğeri de umumî tedavi. Mevzii tedavi çıbanların pansımanıdır. Çıbanlar temiz müzadı taaffün mahlûllerile pansıman yapılır. Şimdi en çok kullanılan mahlûl rivanoldür. Çıban kapanıncaya kadar bu ilâcın binde bir mahlûlile pansıman yapmak muvafıktır. Maamafih diğer ilâçlar da kullanılabilir. Umumî tedavi vücudda türeyen istafilokon mikroblarını mahvetmek için yapılan aşılardır.

Aşılar istafilokon mikroblarının lâşelerinden istihsal edilir ve piyasaya arzedilir. Bu aşılardan usulü dairesinde hastaya şiringa edilir. Ve böylece bu müz'iç derdden kurtulmak mümkün olur.

Çıban çıkaranların yaraları üzerinde iken denize girmeleri caiz değildir. Veyahud denizden sonra der hal temiz pansıman yapmaları katiyen lâzımdır.

Çamaşırlarını diğerlerinin çamaşırlarından ayrı yıkatmalıdır. Ve mümkünse hergün vücudunu bir veyahud iki defa kuvvetli kolonya ile firiksyon yapmalıdır.

Kan çıbanları saridir. Fakat sirayet için çok sıkı temas lâzımdır. Bilhassa evde bulunanların dikkatli olmaları icab eder.

———o———

Bir müsahabe

(Baştarafı 3/1 de)

içimden:—Geliyor, gene itiraz var; diye beklerdim... Çok beklemezdim, bu kahkahacıktan sonra artık gecikmiyerek itiraz ağzından fırlardı.

Bu dostu sevmez miydim? Ona bayılırdım. İşte yıllar var ki ondan mahrumum. Hep onu ararım ve ne yapsam, ne giysem, ne yazsam, onu görmek, onu işitmek için azim bir iştiyak duyarım. Sizin de böyle bir dostunuz varsa onun kıymetini biliniz ve onu mümkün olduğu kadar muhafaza ediniz.

H. Z. Uşaklıgil

Maarif Vekilliğinden:

Ankara ve İstanbul Bölge San'at okullarında orta okul mezunları için birer özel elektrikçilik şubesi açılmıştır. 20 yaşından büyük olmayan ve orta okul diploması almış bulunanların kabul edildiği bu şubenin tahsil müddeti iki yıldır. Bu şubeden mezun olanlar «5» sınıflı Bölge San'at Okulu Elektrik Şubesi mezunlarının haklarını kazanırlar. Önümüzdeki ders yılı için bu şubelere de Milli Müdafaa Vekâleti hesabına parasız yatılı talebe alınacaktır. Bunlar için «2» Eylûlde bütün vilâyet merkezlerinde orta okul müfredat programına göre Fizik, Kimya ve Matematik derslerinden olmak üzere müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı belgelerle vaktinde Maarif Müdürlüklerine müracaat etmeleri lâzımdır:

1 — Dilekçe.

2 — Nüfus hüviyet cüzdanı suretl.

3 — Aşı kâğıdı.

4 — Orta okul diploması veya lise sınıflarından getirdiği tasdikname.

5 — 4 tane 4.5 × 6 büyüklüğünde fotoğraf.

6 — Orta okuldan mezun olduktan veya lise sınıflarından birinden tahsilini terkettikten sonra aradan zaman geçmiş ise polisçe tasdikli hüsnühal vesikası.

Gündüzlü girmek isteyenler için imtihan yoktur.

Bunların 2 Ağustostan 24 Eylûle kadar Okul Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. «5949» «8073»

Piyasada bir anket

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yeni vaziyetin İstanbul piyasasında doğurduğu akisleri ve tesirleri tesbit her halde meraklı bir şey olacaktır. Trabzon yağı ortalara çıktı mı, çoğumuzun aylardanberi lezzetini unuttuğu Urfaya ne zaman kavuşacağız, pirinç fiatları ne âlemde? Bütün bunları ancak bu işlerin içinde olanlar, tüccarlar ve esnaf ile görüştükten sonra anlayabilirdik. Bu maksadla dün, ne vakittenberi yani orada satılan metaların ortadan kalktığı gündenberi, semtine uğramadığım Balıkpazarından içeri daldım.

Hayret. Balıkpazarı şimdiye kadar görülmemiş bir faaliyet halindeydi. Eskiden içi boş dükkânların önüne bir sandalya atıp gelip geçeni seyreden; yahud da; tavla atıp nargile fokurdatan tüccarların şimdi başlarını kaşımağa vakitleri yok.

Dükkânlarda. tüccar yazıhanelerinde hep şu neviden konuşmalara şahid olunuyor:

«— Trabzona telgrafları çektin mi?»

«— Evet, Urfadan cevab aldık. İstediğimiz mallar hazırlanmış, bir kaç güne kadar yola çıkarılacakmış.»

«— Desene yakında dükkânı gene eskisi gibi, tıklım tıklım dolduracağız. Hay Allah razı olsun Dr. Behçet Uz'dan. Bak, sayesinde ne günler gördük.»

«— O, asıl ticaret doktoruymuş da haberimiz yokmuş.»

★

İşte, şimdi piyasa hakkında tüccarların söylediklerini naklediyorum; buna, tüccarların İstanbul halkına müjdeleri demek, belki daha doğru.

Balıkpazarında. zahireci Vasilyadis diyor ki:

«— Eskiden Anadoludan mal getirtemiyorduk, dükkânlarımızın içi sıçan düşse başı yarılacak hale gelmişti. Şimdi ise, Anadolunun her tarafına telgraflar çektik; her yerden bol miktarda mal gelecek. Malın çoğalmasile beraber, fiatlar da düşecek. Hem de az buz değil, zahire fiatları yüzde yüz ucuzluyacak. Size bir misal vereyim: Karardan evvel Kara borsadan 45-50 kuruş üzerinden satılan nohut, şimdi 30 kuruştan müşteri bulamıyor. Çünkü, gittikçe ucuzluyor. Pirinç de öyle, el altından 130 za kadar çıkmıştı, bu günse her bakkalda 90 dan satılıyor. Yeni mal geldikçe daha da ucuzluyacağı, bollaşacağı muhakkak. Hele birkaç gün geçsin...»

Yağcı ve peynirci Dimitri Tavukçuoğlu da ayni fikirde:

«— Gazetenizde müjdeleyin, dayor, İstanbullular en çok 15-20 güne kadar bol Trabzon ve Urfayağına kavuşacak. Bütün tüccarlar telgarflarla mal istediler, cevablar müsbet geldi. Mallar birkaç güne kadar yola çıkmış olacak. Çünkü ticareti serbest satış ve rekabet doğurur, bir defa rekabet başladı mı, görün o vakit ucuzluğu. Sizin anlayacağınız, Kara borsa artık hapı yuttu.»

Diğer bir kısım maruf tüccarlar ise, hükûmetin aldığı tedbirler sayesinde malın bollaşacağını kabul etmekle beraber, daha bir müddet İstanbulda ucuzluk olacağına inanmıyorlar. Diyorlar ki:

«— Bu işte, ahlâk meselesi çok mühim rol oynar. Unutmıyalım ki, Anadolu tacirleri İstanbul piyasasına nazaran, çok daha ticarî ahlâk sahibidirler. Anadoluda iaşe maddelerinde tahdidat bulunduğu sıralarda da kara borsa, İstanbuldaki kadar fazla faaliyet göstememişti. Bunun önüne geçmek için ise, hükûmet bilhassa İstanbul için sıkı ve mütemmim tedbirler almalıdır. Yoksa, Urfa yağını rahat buluruz amma, gene 6 liradan yeriz. Kara borsa, bu defa işi aleniyete dökmüs olur.»

G.O.

Berlin Elçimiz Valiyi ziyaret etti

Berlin Büyük Elçimiz Saffet Arıkan dün öğleden evvel Vilâyete gelerek Valî ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdarı ziyaret etmiştir.

Saffet Arıkan'ın Cumartesi günü Berline hareket etmesi muhtemeldir.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.

Telefon: 21044-23398

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Göbbels ikinci cepheye meydan okuyor

"İngilizlere samimî surette hoş geldiniz diyeceğiz, isterlerse Amerikalıları da getirsinler!,,

Berlin, 30 (A.A.) — D. N. B. nin bildirdiğine göre propaganda nazırı Dr. Göbbels ikinci cephe ile alâkalı meseleler hakkında bir makale neşretmiştir.

Nazır, bu makalesinde demektedir ki:

«İkinci cephe meselesi Rus ordularının Alman orduları karşısında ölüm ihtilâçları geçirmekte olduğu sırada mevzuubahs olmaktadır.

Sovyet Rusyada cereyan eden harb dolayısile Almanların batıdan asker çekmesi hiçbir vakit mevzuubahs olmamıştır.

İkinci cephe bizim için bir tehlike değildir.

Bunu mevzuubahs etmeleri şarkta muharebe meydanlarında haribi kaybetmeğe başlamış olduklarını nihayet anladıklarını göstermektedir.

Almanlar 1940 senesinde muazzam istihkâmlar arkasında bulunmuş olan İngilizleri denize atmağı bilmişlerdir. Böyle bir teşebbüste de İngilizler bizi karşılarında göreceklerdir.

Alman başkumandanlığı ikinci cephe için hazırlanmamış olsa idi caniyane bir harekette bulunmuş olurdu.

Biz bu ikinci cepheden çok memnun kalacağız. Onlara samimî surette hoş geldiniz diyeceğiz. Amerikalıları da beraber getirsinler. Onları da görmekten memnun olacağız.»

Almanlar Azakın doğu sahiline vardılar

Berlin, 30 (A.A.) — Rostoftan cenuba doğru hareket eden Alman orduları Azak denizi doğu kıyılarına varmışlardır.

Don cenubunda Maniçi aşan kıt'alarımız ileride bir dağ silsilesini işgal etmişlerdir.

Yeni müdafaa hattı

Vişi 30 (A.A.) — Timoçenko nun Stalingrad önünde Kalaç ile Pjati İbanskaya arasında bir müdafaa hattı tesis etmk istediği tahmin edilmektedir.

Rostofta yıkılmamış 10 ev kalmış

Stokholm, 30 (A.A.) — Rostof şehrini gezmiş olan muhabirlerin bildirdiklerine göre şehirde nüfusun ancak yarısı kalmıştır. Rostoftaki tahribat Sivastopoldakinden büyüktür. Bir muhabir yıkılmamış yalnız 10 ev saymıştır.

Londraya göre şark cephesi

Londra, 30 (A.A.) — Sovyet kıtaatının mukavemeti gitgide artmaktadır. Cenubdaki Alman ilerleyişi yavaşlamıştır. Dün gece yarısı neşredilen Sovyet tebliğinde Voronej, Simlianska, Bataisk, Klopskayada şiddetli çarpışmaların cereyan ettiği diğer bölgelerde bir değişiklik olmadığı bildirilmektedir.

Tebliğde ilk defa olarak ismi geçen Klopskaya Stalingrad şehrine 120 kilometre mesafededir.

Cenubu garbî bölgede anudane çarpışmalar cereyan etmektedir.

Don dirseğinde cereyan eden muharebeler için yedekler getirmektedir. Almanlar Donun öte tarafına geçmeğe muvaffak olamamışlardır. Briansk ile Kalinin arasındaki çarpışmalar şiddet kesbetmektedir.

Mısırda devriye faaliyeti oluyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

larımız büyük bir düşman ticaret gemisine isabetler kaydetmişler ve geminin hasara uğradığı görülmüştür.

Müttefik hava kuvvetlerine mensub ağır bomba uçakları gece Suda koyunda bulunan ticaret gemilerine başarı ile taarruz etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 29 A.A.) — Resmî tebliğ: Mısırda, düşman taarruzlarını tekrarlamamıştır.

28 Temmuz gecesi Süveyş kanalı dolayları bombalanmış ve rıhtımlara, akar yakıt depolarına ve limanda bulunan gemiler arasına bombalar düştüğü görülmüştür.

Amerikalılara göre

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kaçınmaktadırlar. Müttefikler görünüşe göre tayyarelerini karaya çıkmak üzere Avrupada bir köprü başı tesis etmek için toplanmaktadırlar. Karaya çıkış hareketini kolaylaştırmak için üç hafta kâfi gelecektir. Bu üç hafta içinde tayyareler kütle halinde Alman av tayyarelerine hücum ederek bunları yere mıhlayacaklar ve Almanların çıkış bölgelerine süratle takviye göndermelerine mani olmak için demiryollarını tahrib edeceklerdir.

Polonya Başvekilinin sözleri

Londra, 29 (A.A.) — Rus - Polonya anlaşmasının birinci yıldönümü münasebetile radyoda bir nutuk söyliyen Polonya Başvekili Sikruski demiştir ki:

Müttefik kuvvetler kumandanları ikinci cepheyi unutmadılar. Ben de ikinci cephenin açılması taraftarıyım. Müttefik kuvvetlerin kumandanları bu cephenin iyi şartlar içinde açılmasının lüzumunu anlamaktadırlar.

Polis okulunun 55 inci devre mezunları dün abideye çelenk koydular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

muallim ve idarecileri hazır bulunmuşlardır.

Abide etrafında muntazam bir surete yer alan genç polislerimiz evvelâ hep bir ağızdan ve şehir bandosunun iştirakile İstiklâl marşını söylemişler ve müteakiben zarif bir şekilde hazırlanmış çelengi abideye koymuşlardır. Bundan sonra yeni mezunlardan Mehmed Cengiz Güleryüz bir hitabede bulunarak, emniyet tekilâtı mensublarının üzerine aldıkları vazifenin ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Mesleğimizin icab ettirdiği fedakârlıkla çalışmak vazifemizdir.»

Bundan sonra polislerimiz meslekî yeminlerini etmişlerdir.

Tören muntazam bir geçid resminden sonra nihayet bulmuştur.

Polis okulunun 55 inci devresini teşkil eden bu ders yılında okuldan 190 genç mezun olmuş ve bunlardan mektebi Gafur Üşümezsoy birincilikle, Ali Öztürk ikincilikle, Sabri Sifka üçüncülükle bitirmişlerdir.

Hastalara ve kimsesiz çocuklara parasız şeker

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vilâyetler emrine gönderilmiş ve talimatname çıkar çıkmaz faaliyete geçebilmeleri için hazırlık yapmalarını bildirmiştir. Hangi vilâyetler emrine ne miktar para verildiğini bildiren liste şudur:

İstanbula 45000, İzmir ve Seyhana 12000, Bursa; Konya; Eskişehir ve Kayseriye 10000, Ankaraya 8000, Afyon; Kocaeli; Zonguldak; Malatya, Samsun, Sivas; Edirne; Erzurum; Hatay; İçel; Rize; Trabzon, Burdur Aydına 6000; Amasya ve Niğde 5000, Boluya 4000, Sinoba 3000 lira para gönderilmiş bulunmaktadır.

Vilâyetlerin hakiki ihtiyaçları tesbit edildikten sonra tahakkuk edecek mütebaki miktar da derhal emirlerine gönderilecektir.

İngiliz - Alman hava akınları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu hareketler sonunda 32 bomba ve 3 av uçağımız eksiktir.

Alman tebliği

Berlin 29 (A.A.) — Resmî tebliğ: Dün birkaç İngiliz uçağı gündüz Almanya batısındaki topraklarla Almanya şimalindeki kıyılara bombalar atmışlardır.

Dün gece Hamburg şehri yeniden ve bu sefer bilhassa yangın bombalarıyle bir hava taarruzuna uğramıştır. Umumi binalarda hasar olmuştur. Bunlar arasında Ependorf hastanesi vahim hasara uğramıştır. Sivil halk arasında hayli zayiat vardır.

Gece avcıları, uçak savar bataryalar ve bahriye topları 45 İngiliz bomba uçağı düşürmüşlerdir.

İngiltere üzerinde

Alman savaş uçakları dün gece İngiltere merkez ve cenubunda önemli silâh sanayii müesseselerinden birini, demiryolu tesislerni ve hava alanlarını kısa ürtifadan başarı ile bombalamışlardır.

Tebliğlere göre doğuda vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lâtına karşı yaptığı taarruzlarda üç Sovyet topçekeri ile başka iki düşman gemisine bombalar isabet ettirmeğe muvaffak olmuştur.

Gece taarruzları esnasında Volga nehri üstünde birçok taşıt gemileri imha edilmiş veya hasara uğratılmıştır.

Voronej köprübaşına karşı yapılan düşman taarruzlarının püskürtülmesi sırasında 29 Sovyet tankı tahrib olunmuş ve başka fazla sayıda tank da hava kuvvetlerimiz tarafından savaş dışı bırakılmıştır.

Volkov cephesinde Sovyetler önemli kuvvetlerle, tarafımızdan tutulan bir köprübaşına karşı neticesiz taarruzlar yapmışlardır.

Sovyet tebliğleri

Moskova 29 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği:

28 Temmuzda kuvvetlerimiz Voronej, Simliyanskaya ve Bataisk bölgelerinde muharebeler vermişlerdir. Cephenin diğer kesimlerinde önemli hiç bir şey olmamıştır.

Finlândiya körfezinde harb gemilerimiz tutarı 19,000 tonilâtoya varan üç düşman taşıtını batırmışlardır.

Vilâyetin tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hayetine kadar, Gaziatneb, Urfa; Mardin; İzmir; Muğla; Iğdır vilâyetlerile Antalya vilâyetinin merkez Serik Manavoğt ve Finike kazaları için Eylül 15 şe kadar, Edirne; Kırklareli, Tekirdağ; Çanakkale; İstanbul, Balıkesir; Bursa; Bilecik, Kocaeli; Diyarbakır, Maraş, Hakkâri ve Siird vilâyetleri için Eylül nihayetine kadar, Afyon, Ağrı; Amasya; Ankara; Bingöl; Bitlis, Bolu, Burdur; Çankırı; Çorum; Çoruh, Elâzığ, Erzincan; Erzurum; Eskişehir; Giresun; Gümüşhane, İsparta, Kars; Kastamonu; Kayseri; Kırşehir, Konya, Kütahya; Mallatya; Muş, Niğde; Ordu; Rize, Samsun, Sivas; Sinop; Tokat; Trabzon; Tunceli, Van, Yozgat vilâyetlerile Antalyanın Gündoğmuş, Akseki, Korkuteli; Kaş; Alanya kazaları için İlk Teşrin nihayetine kadar.

Mısır ve akdarı da, İçel ve Hatay vilâyetleri için Eylül 15 şe kadar, Gaziantep, Urfa; Mardin; İzmir; Manisa; Aydın; Muğla vilâyetlerile Antalya vilâyetinin merkez, Serik, Manavgat ve Finike kazaları için Eylül nihayetine kadar, Edirne, Kırklareli; Tekirdağ; Çanakkale; İstanbul; Balıkesir; Bilecik; Bursa, Diyarbakır, Maraş, Hakkâri vilâyetleri için Birinci Teşrin sonuna kadar. Trabzon, Ordu, Rize, Giresun; Sinop, Zonguldak vilâyetleri için İkinci Teşrin on beşine kadar. Kocaeli, Samsun, Bolu vilâyetleri için Birinci Kânunun nihayetine kadar. Afyon; Ağrı; Amasya; Ankara, Bingöl, Bitlis; Burdur; Çankırı; Çoruh; Çorum; Denizli, Elâzığ, Erzincan; Erzurum, Isparta, Kaş; Eskişehir; Gümüşhane, Kırşehir, Konya; Kastamonu; Kayseri; Kütahya; Malatya, Muş, Niğde; Siirt; Sivas; Tokat; Tunceli, Van, Yozgad vilâyetlerile Antalyanın Gündoğmuş, Akseki, Korkuteli; Elmalı; Kaş; Alanya kazaları için İkinci Teşrin nihayetine kadardır.

Ticaret Vekilinin tetkikleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vekil, öğleden sonra, ticaret ve sanayi odasına gelmiş, Ayvalık zeytinyağı tüccarlarından bir heyeti kabul ederek bunlarla yeni sene mahsullünün vaziyeti üzerinde görüşmüştür.

Büyük bir toplantı

Müteakiben Vekil, İzmirin her sınıf tüccarının malî müesseseler ve bankalar müdürlerinin iştirak ettikleri büyük bir toplantıya riyaset etmiştir. Hükûmetçe alınan yeni kararların piyasada doğurduğu hayırlı faaliyeti müttefikan şükranla kaydeden ve hükûmete her hususta ellerinden gelen müzaheret yapacaklarını beyan eden, muhtelif ticaret branşları mensublarının ileri sürdükleri mütalea ve serdettikleri şikâyetleri dinliyen Vekil, bunların bir kısmını not ettirmiş ve Ankaraya dönüşünde bu zorlukların giderilmesine çalışacağını vâdetmiş, bir kısmı hakkında da lâzım gelen direktifleri vermiştir.

Vekilin sözleri

Doktor Behçet Uz, gayri tabiî şartlar ve felâketler içinde yarı aç yaşıyan bir dünyada mes'ud bir memleket halkı olarak yaşadığımızı unutmamak lâzım geldiğini, hırs ve tamah yüzünden memlekete zarar verecek yollara sapılırsa bu yolların kapatılacağını ve kapatılmak için iktiza eden bütün salâhiyetlerin mevcud olduğunu daima hatırda tutmak lâzım geldiğini söylemiş ve demiştir ki:

Esasen İzmirin memleket dışında ve içinde ahdine sadakat gösteren, sözüne senet kıymeti verilen fazileticârlıktan ve dürüstlükten asla ayrılmayan sağlam, şerefli bir piyasa tesiri vardır. Bu tesiri bozmamak İzmir tüccarının üzerinde hissasiyet le titreyecekleri bir mevzudur. Vatandaşlarım unutmazlar ki Milli Şefimiz, bir milletin en kıymetli vasfının fazilet, yüksek karakter ve dürüstlük olduğunu her vesile ile tekrar buyururlar.

Vekil bundan sonra İzmirde daima dürüst hareketlerin ve temiz düşüncelerin hüküm süreceğine emin bulunduğunu söyliyerek toplantıya nihayet vermiştir.

Doktor Behçet Uz, Ticaret odasından ayrıldıktan sonra Karşıyaka Halkevine bir ziyaret yapmış ve bazı hasbihallerde bulunmuştur.

"Ofi,, ye göre

(Baştarafı 1 inci sayfada)

muvasala vasıtalarından mahrum bırakılmış olmaktadır. Bunun sebebi Stalingrad - Krasnodar demiryolunun hava bombardımanları ile ve belki de daha şimdiden Alman ileri kollarile kesilmiş bulunmasıdır.

Bataiski terketmek zorunda kalan batıdaki Sovyet grupu halen Rostof cenubunda 70 kilometre mesafede bir demiryolu şube hattı üzerinde bulunan Kutchtchesuko'a doğru çekilmektedir.

Bundan başka Rostof doğusunda Don nehrini kütle halinde geçen Alman kuvvetlerinin bu kesimde tehlike altında bulunan Rus kuvvetleri Kakalnizkaya mevkii yakininde Maniç ırmağına ulaşmış bulunmaktadır.

Salâhiyetli Alman mahfilleri, bu ileri hareketi, taarruzun ilk safhasında aşağı Don'la Voronej arasında olduğu gibi «Bir takib savaşı» gibi telâkki edilmiyeceğini kaydetmektedir. Çünkü Don nehrinin geçilmesinden sonra bu ileri hareket ancak ağır ağır yapılabilir. Nehri geçen unsurlar lüzumlu ikmal, iaşe ve malzemelerini temin etmeden ileriye atılamazlar.

Don cenubunda henüz geniş ölçü de hiçbir hareket yapılmadığı olayı üzerinde Berlinde ısrarla durulmaktadır.

Stallingrad'ın müdafaasına memur edilen Similiyansskaya doğusundaki Rus grupunun durumü çok nazikleşmiş bulunmaktadır. Çünkü Stalingrad ayni zamanda hem cenubdan hem batıdan tehdid altındadır.

İstanbul vali muavinliği

Ankara 29 (Hususî) — İstanbul vali muavinliğine mahallî idareler umum müdürlüğü şube müdürlerinden Rıza Unal tayin edilmiştir.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

çekilmek zorunda bırakıldıklarını birçok mühim diğer hedefler arasında Volga üzerindeki Sovyet nakliyatı ile Don deltasındaki Sovyet ganbotlarına karşı şiddetli hava hücumları yapıldığını, Sovyetlerin Voronej köprübaşı mevzileri üzerine evvelki gün de yaptıkları taarruzların gene püskürtüldüğünü bildirmektedir.

Bu tebliği tahlil edersek şu neticelere vâsıl oluruz:

1 — Aşağı Donun cenub tâbilerinden biri olan Manyç nehri Don mecrası ile kendi mecrası arasında 45-50 kilometre genişliğinde bir saha bırakmak suretile Rostofun 40 kilometre kadar doğusunda aşağı Dona mülâki olur. Kezalik, gene aşağı Donun bir tâbii olan Sal nehri aşağı Don ile kendisi arasında 50 kilometre kadar genişlikte bir arazi parçası bırakmak üzere bidayette şarktan garbe doğru âdeta Don nehrine müvazi gibi cereyan eder.

Bu kısa izahat bize şunu gösterir, ki Almanlar, Rostof, Novoçerkask ve Simliyanskaya mevkilerile bunların aralarından takriben 200 kilometre genişlikte bir cephe ile aşağı Donu geçtikten, Bataisk şehri ile civarını da zaptettikten sonra Sovyetlerin şiddetli mukavemetlerini dahi kırmak şartile birkaç gün içinde cenuba doğru vasatî olarak 50 kilometre daha ilerlemişler ve Stalingrad - Salsk-Krasnador - Novorosiski demiryolunu bilhassa Sal nehri sahasından ehemmiyetle tehdid edecek bir duruma gimişlerdir.

Mareşal Timoçenko, eğer kıt'alarının bu şiddetli mukavemetlerine rağmen bahsi geçen demiryolunun Almanlar tarafından kesilmesine mâni olamazsa Azak denizi şark kıyılarile Kerç boğazının şark sahasını teşkil eden Taman yarımadasının Sovyet kuvvetleri tarafından müdafaa edilebilmesi artık pek ziyade güçleşecek ve bu suretle bugün Rostof cenubundaki Alman ileri hatlarının 200 k. kadar cenubunda oldukça mühim bir petrol tasfiye merkezi olan Krasnodar şehri de tehlikeye düşmüş olacaktır.

2 — Alman hava kuvvetlerinin Don deltasında Sovyet gambotlarını bombalamakta ve batırmakta olmalarından şu anlaşılır, ki Alman ve müttefik kuvvetleri Rostof şehrini zaptetmiş oldukları halde henüz bu şehrin 3540 K. kadar daha garb sahasında bulunan Don ağızlarına tamamile hâkim olamamışlar ve Rostofdan liman olarak istifade edebilecek bir hale gelememişlerdir ve Sovyetlerin küçük nehir gemileri batmak tehlikesini de göze alarak bu ağızlara kadar sokulabilmek cesaretini hâlâ göstermektedirler.

3 — Don - Volga kanalının şark ucunda Stalingrad ve garb ucunda Kallaç şehirleri vardır ve bunların arasındaki mesafe 80 kilometredir. Almanlarla müttefikleri iki üç gün evvel geniş bir cephe ile Kallaç hizalarında büyük Don kavsinin garb sahillerine vâsıl olmuşlardı. Bu defa da bu mevkiin şimal batısında birçok kesimlerde Sovyetlerin mukavemetini kırmak suretile Don kavsinin garb sahillerine daha iyi bir şekilde yerleşmeğe çalışmakta olduklarını bildirmektedirler.

Almanlarla müttefiklerinin binnisbe tâlî kuvvetlerle aşağı Don cenubunda ilerlerken daha ehemmiyetli kuvvetlerle büyük Don kavsinin şark sahillerini ele geçirmek, Volga - Don kanalını zorlamak ve Stalingradı zapta teşebbüs etmek suretile Volgayı kesmek ve Timoçenkonun büyük kuvvetlerini yeni ve daha büyük bir çember içine almak olduğu malûmdur.

Mareşal Timoçenko da gene bilindiği veçhile kuvvetlerinin en büyük kısmını büyük Don kavsile Stalingrad sahasında toplamış olduğu halde Almanlarla müttefiklerinin bu emellerine mâni olmağa ve aşağı Don cenubundaki arazi ile Kafkas dağlarına giden istikametleri kabil olduğu kadar müdafaa ile birlikte Stalingrad müstahkem mevkiini mihver olarak kullanmak ve cenub kanadındaki kuvvetlerini meydana çıkacak yeni durumların icablarına göre tedricen geri çekmek suretile neticede aşağı Volgayı kuvvetle müdafaa edebilecek bir imkân elde etmeğe uğraşmaktadır.

Mareşal Timoçenkonun durumu güç olmakta devam etmektedir. Fakat bakalım, önümüzdeki günler bizi, tarihin şimdiye kadar hiç kaydetmediği kadar büyük olan bu kanlı müsaraanın ne gibi yeni hâdiseleri ve sürprizlerile karşılaştıracaktır.

K. D.

Yurdda bol miktarda patates yetiştirildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mekte bulunulmuştur. Bilûmum hastane ve sıhhat müesseseleri mizce de bol miktarda patates istihlâki imkânlarının araştırılmasını ve bilhassa az bulunan ve güç tedarik edilen bir kısım gıda maddeleri yerine patates ikame edilmek suretile kalori ihtiyaçlarının da teminine dikkat edilmesini ehemmiyetle temin ve rica ederim.»

Sıhhat Vekâleti yaptığı diğer bir tamimle zaman geçmeksizin lüzumlu kömürlerin alınmasını bildirmiştir.

Yalova Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden:

Esas 12
Karar 59
C. M. U. 833

Yalovanın Süleyman B. mahallesinden Mehmed Kızı Fitnat Yörük evini fazla fiatla kiraya verdiğinden dolayı Yalova asliye ceza mahkemesince yapılan muhakeme sonunda suçlunun hareketi milli korunma K.nun 3780 sayılı kanununun 30 uncu maddesi delâletile 58 inci maddesi mucibince bir senelik kira tutarı olan 260 lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve 63 üncü madde mucibince hükûm hülâsasının yevmi intişar eden bir gazete ile ilânına 10/4/942 tarihinde karar verilmiş olmakla ilân olunur.

ZAYİ — Haydarpaşa hastanesi heyeti sıhhiyesinden almış olduğum askerlikten ihraç raporumu zayi ettim. Askerlik şubemden kaydımı hüviyet cüzdanıma yazdıracağımdan mezkûr raporun hükmü yoktur.

Ezine kazası Camlıkebir mahallesi Taşköprü sokak No. 239 da 318 doğumlu Mustafa oğlu Mehmed Ali Çağlayan

ALABANDA; Yaşasın hayat
ALABANDA; Ye, iç Yat rahat
ALABANDA, ALABANDA;
Derdlerini at
Neş'e var kafanda
ALABANDA
Yazan: EKREM REŞİT - Müzik: CEMAL REŞİT
SAFİYE
ve
MUAMMER'İN
iştiraklerile
TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİN'de
büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor
SAFİYE'nin okuduğu esrler SADETTİN KAYNAK tarafından bestelenmiştir. Memleketin sevilen san'atkârlarından müteşekkil
14 KİŞİLİK SAZ HEYETİ
(YANKO) idaresinde 12 kişilik ORKESTRA
Telefon: 42690

İnşaat ilânı

Sümer Bank Uumum Müdürlüğünden:

1 — İzmitte yapılacak memur ve işçi evleri ile bekâr pavyonları, kanalizasyon, yol ve harici su tesisatı emanet usulile ihale edilecektir.

2 — İşbu inşaat ve ameliyatın muhammen keşif bedeli 480.000 liradır.

3 — Eksiltme evrakı Ankarada Sümer Bank Muamelât şubesinden 25 lira mukabilinde alınacaktır.

4 — Muvakkat teminat mikdarı 10.000 liradır.

5 — Eksiltme 10 Ağustos 942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğü inşaat şubesinde yapılacaktır.

6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden terekküb ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

7 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank Umumi kâtibliğine teslim olunacaktır.

8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınamayacaktır.

9 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. «5911 _ 8071»

Belediye Sular İdaresinden:

Zeyrekle _ Kutucular arasında şebekenin takviyesi ameliyesi dolayısile 30.7.942 Perşembe günü saat 20 den itibaren 31.7.942 Cuma günü öğleye kadar Zeyrek, Küçükpazar, Yemiş, Eminönü, Sirkeci, Sultanahmed, Kumkapı ve havalisinin terkos suyu alamamak ihtimali olduğu sayın abonelerimize ilân olunur. «8125»

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık koşumluk ve kasablık hayvanlarile her çeşid emtiayı ancak 12 Ağustosta açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski HAYVAN Ve EMTİA panayırında tedarik edebilmek mümkündür. Panayır her senekinden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiş bulunmaktadır. «8004«

İLÂN

Ordu hastabakıcı ve hemşireler okuluna leyli ve meccani talebe alınacaktır. İsteklilerin en geç 30.8.942 gününe kadar Ankarada Cebeci ordu hastabakıcı okul müdürlüğüne, okul kayıd kabul şartlarını havi vesikalarla birlikte müracaatları. Kayıd ve kabul şartları Ankara Lv. Âmirliği ve İstanbul Lv. Âmirliği satınalma komisyonlarında görülür. «512 _ 7705»

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonundan

Tahmin edilen bedeli «34375» lira olan 125 metre küp okluk gürgen veya dişbudak kalası ile 125 metre küp karaağaç veya dişbudak 7/Ağustos/942 Cuma günü saat 15 de Salıpazarında askeri fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca pazarlıkla alınacaktır. Keşif şartnamesi 172 kuruş mukabilinde her gün komisyondan alınabilir. Kat'i teminat akçesi «5156» lira «25» kuruştur. Taliblerin o gün ve saatte satın alma komisyonunda bulunmaları. (7877)

Sinob C. Müddeiumumîliğinden:

Sinop umumi cezaevindeki mahkûm ve mevkuflara 942 mali yılı içinde verilecek 182500 ilâ 292000 aded ekmek 30/7/942 gününden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Yevmiye 500 ilâ 800 aded ekmek verilecektir.

Bedeli muhammen 32120 lira olup teminatı muvakkate 2409 liradır.

İhale 19/8/942 Çarşamba günü saat on dörtte Sinop Cümhuriyet müddeiumumiliğinde yapılacaktır.

Şartname, tatil günlerinden maada her gün Sinop Cümhuriyet Müddeiumumiliği kaleminde görülebileceğinden taliblerin müracaatları ilân ounur. «8155»

Belediye Sular İdaresinden:

Beyazıd meydanından Türbeye kadar olan cadde yeniden yapılacağından oradan geçen Halkalı suyu borularının da yerlerinin değiştirilmesi gerekmiştir. 30.Temmuz.942 den itibaren yirmi gün kadar sürecek olan bu ameliye bitinceye değin Halkalı suyu alan camilere ve binalara bu su gidemiyecektir. Buna göre tedbir alınması alâkadarlardan rica olunur. «8124»

İLÂN

Bu sene İkinciteşrinin birinci gününde Ankarada Harb Akademisi emrinde açılacak hesab ve muamele memuru okuluna Yd. sübaylardan 100 talebe alınacaktır. İsteklilerin nihayet 31.Temmuz.942 tarihine kadar bulundukları yerdeki askerlik şubelerine müracaat etmeleri. (491_7613)

MİLLÎ OYUNLAR Festivali

14-22 Ağustos Duhuliye yoktur. Konsumasyon fişleri piyango gişelerile Festival yapılacak gazinolarda satılmaktadır.

TİYATROLAR

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber Harbiyede, Belvü bahçesinin alaturka kısmında bu gece

Yataklı Vagonlar Kontrölörü

Yazan: Raşid Rıza

Zayi Makbuz

«Haydarpaşa gümrüğünün 139 sayılı ithal beyannamesine ald 88107 No. ve 3/7/942 tarihli makbuzu zayi olmuştur. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.»

Zayi — 938_939 yılında Denizli lisesi ortaokul bitirme diplomasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Çal_İsmailler mahallesinden Hüseyin oğlu Halit Aşan

Saç bakımı güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Her eczanede satılır

GÖZEN

Güzellik Sütü

Cildi besler gerer ve temizler

SATILIK BÜYÜK Bakkaliye Mağazası

Muntazam teşkilâtlı ve halihazırda iyi işler vaziyette Kalyoncu kulluğunda 13—15 No.

Beyoğlu Ekonomi

Mağazası, sahibinin vefatı dolayısile

Devren satılıktır

Taliplerin mezkûr mağazaya müracaatları.

İstanbul Belediyesine alınacak müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için müsabaka imtihanı

İstanbul Belediyesinden:

İstanbul Belediyesi Teftiş Heyeti kadrosunda münhal bulunan müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için açılan müsabaka imtihanı kayıd müddeti 6/Ağustos/Perşembe akşamına kadar bir hafta daha uzatılmıştır.

Tahriri imtihanlar 10/Ağustos/Pazartesi ve şifahi 11/Ağustos/Salı günü saat 14 de Belediye binasında Umumi Meclis salonunda yapılacaktır.

İmtihana kabul şeraiti ve müsabaka programı evvelce gazetelerle ilân edilmiştir.

İzahat almak isteyenlerin Beyazıdda Belediye Zat İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (8160)

Kırıkkale satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Fiyatı Krş.	Fiyatı Snt.	Kat'i teminat Lira	Kat'i teminat Krş.	İhale Gün	İhale Saat
Patlıcan	60.000 kg.	20	—	1800	00	20/8/942	15 de
Patates	70.000 »	25	—	2625	00	20/8/942	15 de
Kabak	10.000 »	15	—	225	00	20/8/942	15 de
Taze fasulye	40.000 »	20	—	1200	00	20/8/942	15 de
Domates	15.000 »	20	—	450	00	20/8/942	15 de
Taze biber	10.000 »	20	—	300	00	20/8/942	15 de
» bamya	10.000 »	40	—	600	00	20/8/942	15 de
Kuru soğan	20.000 »	15	—	450	00	20/8/942	15 de

1 — İhale gününden itibaren 2/Teş. 942 sonuna kadar erat istihkakı olan cins ve miktarı ile ihale gün ve muhammen bedeli ile kat'i teminatları yukarıda gösterilen 8 kalem sebzenin hizalarındaki gün ve saatte pazarlıkla talibine grup müdürlüğünden müteşekkil satın alma komisyonu tarafından yollama binasında ihalesi yapılacaktır.

2 — Taliblerin yukarıda yazılı kat'i teminatlarını grup müdürlüğü muhasebeciliğine yatırarak makbuzlarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki yazılı vesaiklerile birlikte mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

3 — Evsafları Ankara askeri fabrikalar Levazım Müdürlüğü ile İstanbul askeri fabrikalar yollama satın alma komisyonundan ve Kırıkkale grup müdürlüğü satın alma komisyonlarından görülebilir. (8060)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

	Fiyat tahmin Kuruş
3500 kilo kösele kırpıntısı beher kilosunun	30
50 » Şali kırpıntısı » »	40
2500 » Kırpaş kırpıntısı » »	55
1500 » Şayak kırpıntısı » »	30
400 » Yün kırpıntısı » »	50

1 — Yukarıda takribi miktarlarile cins ve tahmin bedelleri yazılı beş kalem kırpıntı eşya 18/Ağustos/942 Salı günü saat 15 de açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Şartname ve kırpıntı eşyayı görmek isteyenlerin her gün mesai saatleri dahilinde ve arttırmaya iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte 464 lira 25 kuruşluk teminatlarile Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (8111)

---

1 — Tahmin olunan mecmuu bedeli 2678 lira olan 2000 aded çavalyanın 5 Ağustos 942 Çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı 401 lira 70 kuruş olup şartname ve nümunesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «8114»

---

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli (10.515) lira olan 10.000 aded kazan tutyasının 3/Ağustos/942 Pazartesi günü saat 15.30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — 1000 adedden noksan olmamak üzere yapılacak teklifler de kabul olunacaktır.

3 — İlk teminatı (788) lira (63) kuruş olup şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. «8116»

---

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli 4980 lira olan 40.000 kilo sodanın, 3 Ağustos 942 Pazartesi günü saat 15.30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı 747 lira olup şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «8115»

	Tahmin bedeli Lira	Tahmin bedeli Kr.	Kat'i teminatı Lira	Kat'i teminatı Kr.
100 aded Mastalya	800	00		
100 aded Gerdel	600	00		
	1400	00	210	00

1 — Yukarıda cins ve miktarlarile tahmin bedeli ve teminatı yazılı gerdel ve mastalyanın, 3/Ağustos/942 Pazartesi günü saat 14.30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda yukarıda yazılı kat'i teminatlarile müracaatları. (8113)

---

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli «3110» lira olan 500 aded kömür ve 500 aded fayrap küreğinin 5.Ağustos. 942 Çarşamba günü saat 15,30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı 466 lira 50 kuruş olup şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün pazarlığa iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. «8112»

---

110 ve 220 voltla çalışabilir 350 amperlik bir aded kaynak cihazı satın alınacaktır.

Elinde böyle bir cihaz bulunanlar veyahud hariçten girebileceklerin 7/Ağustos/942 akşamına kadar Kasımpaşada bulunan komisyona tekliflerini vermeleri. (8117)

---

1 — Tahmin olunan bedeli 43260 lira olan 35.000 kilo zeytinyağının, 3 Ağustos 942 Pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı 3244 lira 50 kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan 216 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «7875»

İŞÇİ ALINACAK

BÜYÜKDERE KİBRİT FABRİKASI

MÜDÜRİYETİNDEN:

Kibrit fabrikası için aşağıda yazılı şartlar altında erkek, kadın ve çocuk işçi alınacaktır.

1 — Tekmil fabrika işçilerine iş günleri parasız sıcak öğle yemeği verilir.

2 — Ücretler:

a) Erkek işçilere:

Normal mesai saatleri için erkek işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre saat başına ücret hesabile günde 100 kuruştan 170 kuruşa kadar.

b) Kadın işçilere:

Normal mesai saatleri için kadın işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre 75 kuruştan 110 kuruşa kadar.

c) 12 yaşından 16 yaşına kadar olan erkek ve kız çocuklara:

Normal mesai saatleri için çocuk işçilere saat başı ücreti hesabile 65 kuruş.

d) Tahmil ve tahliye, avlu işçileri:

Bu kabil işlerde çalışanlara işin mahiyetine göre 150 kuruştan 170 kuruşa kadar.

e) Fazla mesai ücretleri:

Koordinasyon heyeti kararile fabrikanın günde yapacağı 3 saatlik fazla çalışmaların % 30 zamma ilâve edildikte normal mesai ile 100 - 170 kuruşa kadar, ücret alan bir işçiye 150 den 250 kuruşa kadar; 75-110 kuruşa kadar alan bir işçiye 110 - 160 kuruşa kadar, 65 kuruş alan işçiye 95 kuruş, 150 - 170 kuruşa kadar alan işçiye 220 - 250 kuruşa kadar gündelik verilecektir.

3 — Kanuni vergiler işçilere aid olmak üzere ücretler, fabrika dahili talimatnamesinde yazılı hükümlere göre her 15 günde bir ödenir.

4 — İşçiler, yatacak yerlerini kendileri temin ederler.

5 — Talip olanların Büyükderede Büyükdere - Bahçeköy yolu üzerindeki kibrit fabrikası müdüriyetine nüfus tezkereleri ve altı fotografla beraber müracaat etmeleri ilân olunur.

TESVİYECİ, TORNACI, FREZECİ ALINACAK

Kibrit imâl eden dairelerde veya fabrika tamirhanesinde makinist ve makinist muavini olarak çalışmak üzere birinci sınıf tesviyeci, tornacı ve frezeciye ihtiyaç vardır. Fabrikada yapılacak imtihan neticesinde gösterecekleri ehliyete göre maaş veya saat başı ücretleri tayin edilecektir. Talib olanların vesaikle birlikte Büyükderedeki kibrit fabrikası müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKSİRİ

Kullanınız. tesirini derhal görürsünüz

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, idrar zorluğu, mesane ve prostat iltihabı, sistit ve kolisistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilâç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczane ve ecza depolarından arayınız.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri

1 adet	2000 Liralık	= 2000.— Lira		40 »	100 »	= 4000.— »
3 »	1000 »	= 3000.— »		50 »	50 »	= 2500.— »
2 »	750 »	= 1500.— »		200 »	25 »	= 5000.— »
3 »	500 »	= 1500.— »		200 »	10 »	= 2000.— »
10 »	250 »	= 2500.— »				

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL